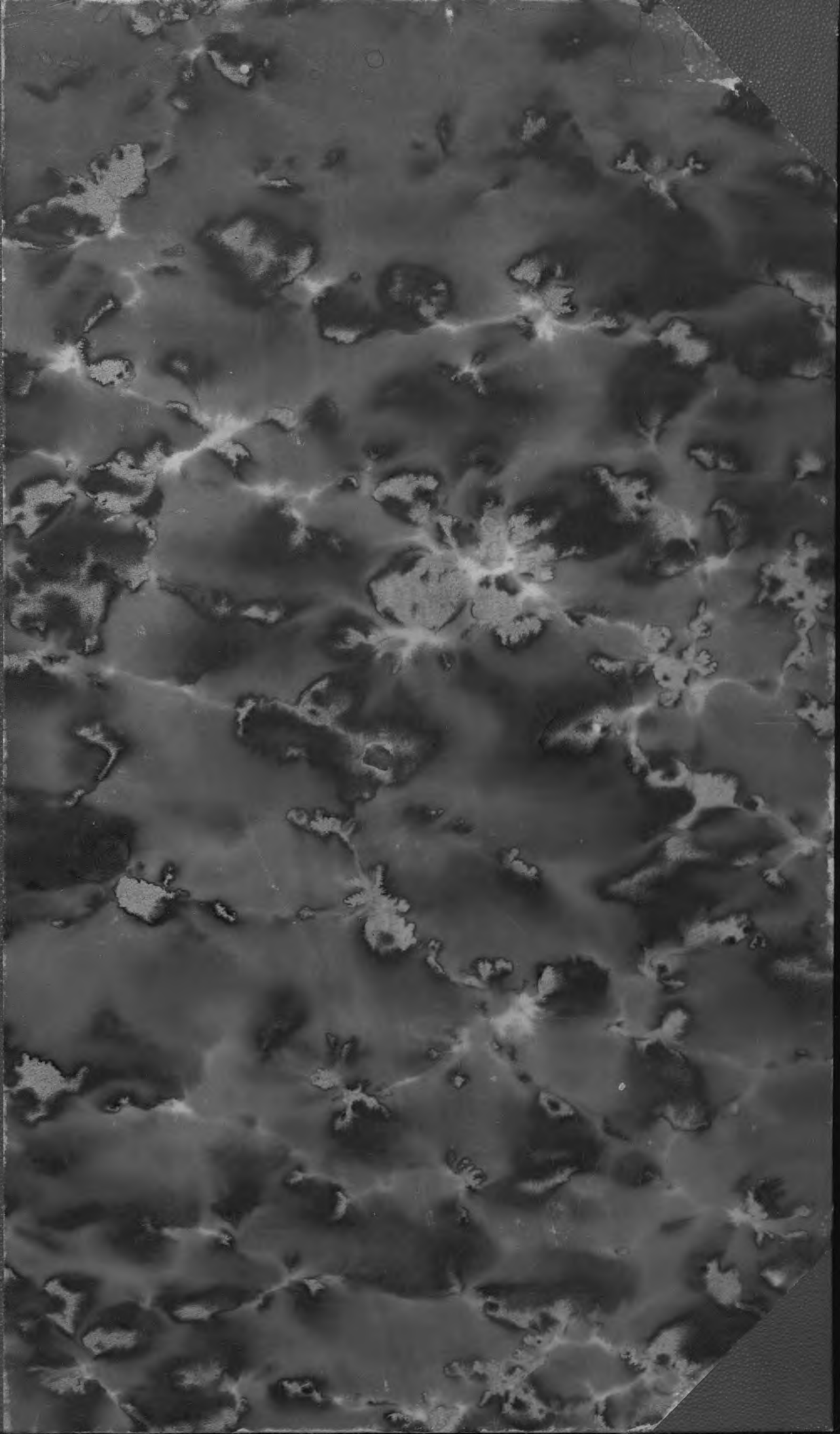
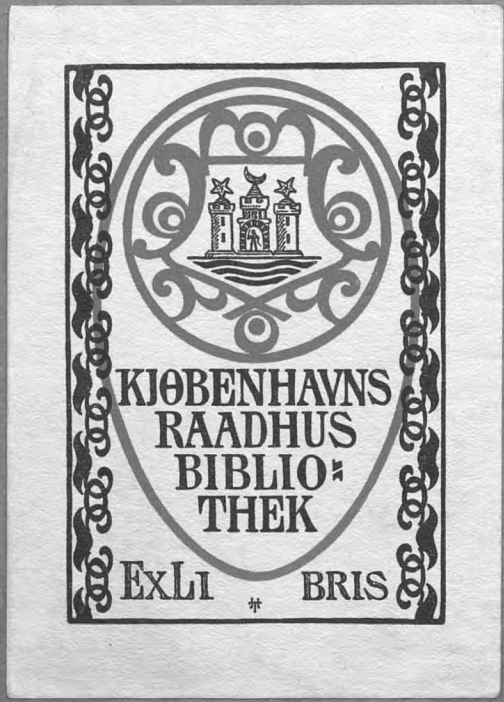

Urtekræmmer-
Foreningen
i København
1862 - 1937

509.6506 Ur 82

URTEKRÆMMER
FORENINGEN
I KØBENHAVN

1862 * 17. MARTS * 1937

1753-1937

I henvend 200 Aar har DANSKE OLIE-MØLLER OG SÆBEFABRIKKER A/S fremstillet sine landskendte Produkter af fineste Kvalitet — og stadigvæk er OLIE-MØLLEN paa Højde med Tidens Krav. Dette gælder ikke blot Olier og Husholdningssæber, men ogsaa den lange Række af fineste Special-Præparater, som udgaar fra OLIEMØLLEN's Fabrikker i København - Valby - Odense - Fredericia Aarhus og Aalborg.

Til daglig Brug

i enhver Husholdning:

Oliemøllen's

Krystalsæbe

Toiletsæbe

trekantede Sæbespaaner

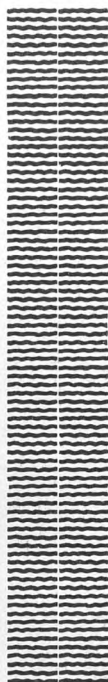
Parfumeri FLORIGAN

ANALKA Præparater

etc. etc.

Brødr.

JUSTESEN

KOLONIAL EN GROS
KAFFE
MEL
KONSERVES
FRUGT
DIVERSE SPECIALITETER

KØBENHAVN

ODENSE

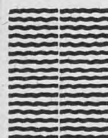
KOLDING

AARHUS

RANDERS

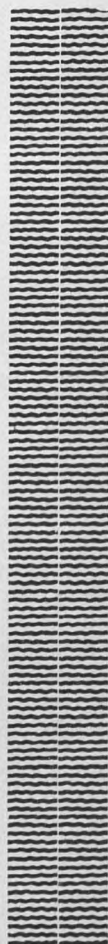
AALBORG

FREDERIKSHAVN

GRUNDLAGT

1881

Cerebos

SALT

DANSK Urtekræmmerforenings 75 Aars Jubilæum giver os Anledning til at udtrykke vor bedste Tak til alle Foreningens Medlemmer for godt Samarbejde i de forløbne Aar.

VED Bibeholdelsen af en altid ens Standard Kvalitet og gennem udstrakt og stadig Avertering samt først og fremmest ved at garantere, at Forbrugeren bliver tilfreds, haaber vi, at vi fortsat maa gøre os fortjent til Deres Velvilje, og at vore Produkter maa blive endnu mere populære i danske Hjem.

VORE Interesser i Danmark varetages personligt af vor Generalrepræsentant, F. Pens, til hvem vi anmoder vore Kunder om at henvende sig, saafremt de maatte ønske Oplysninger angaaende vore Produkter, eller i Forbindelse med Sager vedrørende vore fælles Interesser.

VI ønsker alle Foreningens Medlemmer god Fremgang i de kommende Aar og haaber, at den gode Forretningsforbindelse mellem os stadig maa blive fortsat.

CEREBOS LIMITED
LONDON, N.W.10, ENGLAND

Generalrepræsentant for Danmark:

F. PENS,

Dalgas Boulevard 161, KØBENHAVN

VORT BANNER

VORT SAMLINGSMÆRKE

Alle Foreninger har almindeligvis et Banner, hvorunder de kan samles udadtil. — Urtekræmmerforeningen har ikke et saadant; vi har derimod et Bordbanner, skænket os i 1932 af Indkøbsforeningen „Prøven“, og i Betragtning af, at alt Arbejde for Foreningen, alle Drøftelser Foreningen vedrørende, foregaar inden Døre, da er det netop paa sin Plads med et Bordbanner. — Naar vi da mødes, har vi dette vort Samlingsmærke for Øje. Dette Samlingsmærke kan undervise os om mange Ting og lære os meget.

Metallet, der hentes frem fra Bjergets Indre, forarbejdes, renses for Slagger, glødes og hamres og tildannes for til sidst at kunne fremstaa som Bannerstang, hvorpaa den blaa Dug kan løftes op. — Saaledes kan en Mands Gerning symboliseres. Fra hans skjulte Inderste maa hans bedste Egenskaber hentes frem og gennem Livets mange Tilskikkelser og Kampe, forarbejdes, beredes og tildannes, for til sidst at kunne frem-

stille et rent, et nyttigt Arbejde til Gavn for ham selv, til Pryd for hans Stand og til Ære for hans Fædreland. Banneret har dog

ikke alene den Egenskab at virke samlende paa dem, der hører derind under. Dets Egenskab er fuldt saa meget dette, at kalde paa de udenfor staaende, for Tilslutning og Sammenhold. — Bannerets blaa Farve er et Symbol paa Troskaben. Enhver Udøver af Faget maa vise Troskab mod sine Fagfæller og sin Stand og ikke blot staa og vente, at Resultatet vil komme af sig selv; men til en-

hver Tid være rede til at tage virksom Del i den Gerning, der skal bære Faget fremad og opad; da først vil Lykken smile til os, vore Hjem og vor Dagsgerning. Derfor gælder det nu mer end nogensinde at slutte sammen, at holde sammen, at gøre Faget og dets Sammenslutning stærk, saa det kan danne Grundlag for nyttige Resultater. En Købmand har ikke Glæde af sit Fags Sejr, før han selv er med til at fremskaffe dem.

VED JUBILÆET

MODTOG FORENINGEN NEDENSTAAENDE UDTALELSER:

Den 17. Marts 1862 afholdt Urtekræmmerforeningen sit første Møde, og Foreningen kan saaledes om kort Tid fejre sit 75-Aars Jubilæum. Til denne Jubilæumsdag vil jeg gerne bringe Foreningen min Hilsen og Lykønskning.

I den Arrække Foreningen har bestaaet som en fri Erhvervssammenslutning, er der af denne gjort et godt og maalbevidst Arbejde til Gavn for Detailhandlerstandens Interesser, og Foreningen har saaledes paa en smuk Maade optaget og videreført det Arbejde, der blev gjort af dens Forgænger, det gamle Urtekræmmerlaug.

Den danske Detailhandlerstand udgør et betydningsfuldt Led i Danmarks økonomiske Organisation som den direkte Betjener af det købende Publikum, og jeg haaber og ønsker for Foreningen, at den i Tiden fremover som hidtil vil være i Stand til at øve en god og betydningsfuld Indsats til Gavn for den Stand, som den repræsenterer.

Handelsministeriet, i Februar 1937.

Johs. Kjærbøl.

*

Paa samme Maade som Damer, der er kommet op i Aarene, ofte ynder at opgive for lav Alder, viser Urtekræmmerforeningen et lille fint Koketteri ved at lade som om, den er 75 Aar gammel, skønt enhver i dens Historie kan læse, at 200 Aar ikke forslaar, naar dens Alder skal nævnes.

Men Spøg til Side — den ærværdige Alder af 75 Aar for en Handelsforening, der opstod som Fortsættelse af Lauget, er vel nok værd at fejre, og samtidig hermed skal til Foreningens Ære fremhæves, at de Problemer og Sager, som Foreningen i de 75 Aar har kæmpet for, allerede gennem de forudgaaende Hundreder af Aar har været paa det gamle Laugs Arbejdsprogram.

En saadan Historie giver en særlig Anseelse, og naar de øvrige Brancher og S sammenslutninger nu ønsker Urtekræmmerforeningen til

Lykke med de 75 Aar, saa er det med en Følelse af Taknemmelighed over, at en Forening, der sammen med os kæmper for Detailhandelens Interesser, ikke alene tilfører os andre en Baggrund af Historie, men hvad vigtigere er, Urtekræmmerforeningen har i de 75 Aar altid staaet forrest i Rækken blandt Foreningerne og ved sin levende Interesse for de fælles Sager givet sit store Bidrag til den Samling af Københavns Handelsstand, som har fundet Sted særlig i de sidste Aartier.

Intet Fag har som Urtekramfaget været angrebet fra alle Sider, og det vidner om Organisationens Betydning og dens Mænds Dygtighed, at baade Standen og dens Forening er fulgt med Tiden og stadig er levedygtig.

I Fællesrepræsentationen glemmer vi ikke, at Urtekræmmerforeningen var med til Stiftelsen af den fælles S sammenslutning af alle Københavns Handelsforeninger, og at Chr. A. Munck var Fællesrepræsentationens Formand i mange Aar, ligesom vi husker Glinde-mann-Nielsen som en dygtig Viceformand hos os, og fra de senere Aar har vi stadig i frisk Minde Fritz Paustian's retlinede Personlighed og store Arbejde for Handelsstanden i København, og til Foreningens nye Formand, Hr. Wald. Jensen, knytter vi alle de største Forhaabninger, hans Dygtighed og Arbejdskraft gør ham til en Standens første Mand, der kan føre de store Traditioner videre.

København, den 8. Februar 1937.

Søren Wiene.

*

Som Formand for »Vinhandlerforeningen for Danmark« bringer jeg herved »Urtekræmmerforeningen« min bedste Lykønskning til 75-Aars Jubilæet.

»Urtekræmmerforeningen« er jo ligesom den Forening, jeg selv har den Ære at repræsentere, en direkte Efterkommer af det gamle Laugs-

væsen, hvorfra saa mange stolte, gamle Traditioner er gaaet i Arv til den nulevende Slægt, hvilke Traditioner vi søger at holde i Ære, samtidig med at vi ogsaa hver i sin Kreds paa det faglige Omraade bestræber os for, at vore Brancher til Stadighed kan følge med i Udviklingen og under alle Forhold holde sig vaagen overfor den moderne Tids bestandigt voksende Krav til Organisationsarbejdet.

Mellem »Urtekræmmerforeningen« og »Vinhandlerforeningen for Danmark« har der gennem Aarene og ikke mindst i de senere Aar været et udmærket Samarbejde, som jeg tror, begge Parter har Grund til at glæde sig over. De to Brancher staar jo og har altid staaet i nær Forretningsforbindelse med hinanden, og intet er da mere naturligt, end at man søger at faa det mest mulige ud af Samarbejdet for derigennem at skabe de bedst mulige Vilkaar til begge Sider.

Jeg kan ikke omtale dette Samarbejde uden at nævne »Urtekræmmerforeningen«s afdøde mangeaarige Formand, Fritz Paustian, der var en meget virksom Kraft i Arbejdet for at tilvejebringe ordnede Forhold mellem vore Foreninger, og jeg mindes med Glæde og Taknemmelighed dette nyttige og frugtbringende Samarbejde. Fritz Paustian var i saa Henseende utrættelig, og vi skylder ham Tak for den Indsats, han ydede ved sin Deltagelse i Oprettelsen af »Fællesraadet for Vinbranchen«, hvis første Formand han var. Gennem det Samarbejde, der her er etableret mellem de interesserede Organisationer, er det som bekendt lykkedes at bringe Handelen med originale Vine og Spirituosa ind under saadanne faste og sunde Former, som næppe nogen anden Handelsbranche kan opvise Magen til. Undersalg af Fællesmærkerne er nu et ukendt Begreb, ligesom Prisordningen til Trods for alle Importrestriktioner og dermed følgende Vareknaphed ikke har medført uberettigede Prisforhøjelser. Paa dette Omraade som paa saa mange andre har »Urtekræmmerforeningen« og dens Ledelse været med til at indføre ordnede Forhold og som den direkte Formidler overfor det købende Publikum ogsaa varetaget dettes Interesser.

Jeg har den Tro, at Samarbejdet vore Foreninger imellem ogsaa i Fremtiden vil blive bevaret og styrket til Gavn for de fælles Interesser, og idet jeg takker for den Tid, der er gaaet, benytter jeg Anledningen til at udtale mine bedste Ønsker om fortsat Fremgang og Lykke for »Urtekræmmerforeningen« og dens Medlemmer i de kommende Aar.

Laue P. Lauemøller.

*

I Anledning af Urtekræmmerforeningens 75-Aars Jubilæum bringer jeg Foreningen min bedste Lykønskning. Jeg haaber, Foreningen maa gaa ind til et nyt Kvartaarhundrede med stedse Fremgang og Held til at løse de Opgaver, Tiden vil bringe.

Grossisterne forstaar, at Foreningens Medlemmer ikke altid har lige lette Kaar i deres Kamp for den Tilværelse, der paa alle Punkter er blevet vanskeligere. Det er naturligt, at vi Grossister i denne Kamp føler os solidariske med vore Kunder, der jo netop er Foreningens Medlemmer.

For de store Opgaver som Urtekræmmerforeningen har optaget til Standens Gavn, har Foreningen altid kunnet paaregne Kolonial-Grossist Foreningens største Sympati og Interesse, det være sig Rabatsagen, Billigmagere og andre Udvækster paa det sunde Handelsliv. Det er i højeste Grad ogsaa i vor Interesse, at disse Sager bliver ført igennem og kan træde ud i Livet til Gavn for de københavnske Butikshandlerne.

Carl Petersen,

Formand for Foreningen af Kolonial Grossister
i Kjøbenhavn.

*

*D*et vil være ganske naturligt ved en Lejlighed som denne, naar Urtekræmmerforeningen kan fejre sit 75-Aars Jubilæum, at lade Tankerne gaa tilbage til svundne Tider, se paa Standens Vilkaar, Form og Trivsel, dvæle ved den Indsats Fortidens Mænd, hver paa sin Vis har udrettet til Gavn for Standen som for Foreningen og derved bidraget deres til den Anerkendelse som Foreningen i Dag kan glæde sig ved.

Men vore Tanker peger fremad og jeg skal anføre nogle af de Ønsker vi i Dag har:

Revision af Næringsloven, skønt jeg meget vel ved, at Handelsministeren slaar Kors for sig naar han ser dette. Men alt som Forholdene har udviklet sig, ser det ud til, at den rimelige Beskyttelse, der skulde være for den enkelte Næringsdrivende, er forvandlet til lige det modsatte.

Beskatning af Brugsforeninger, idet disse i stor Stil virker i direkte Konkurrence med os. Et ganske andet Forhold end det, der var tænkt i Tidernes Morgen, da de blev startede.

Og eftersom Erfaringen viser, at det volder Vanskelighed at skelne mellem Medlem og ikke Medlem, ser det noget mærkeligt ud, at de har 114 Udsalg i Kjøbenhavn.

Valutacentralen. Det er faa Ting, der har voldet vor Stand saa stor Fortræd som denne.

Den hindrer os ikke alene i at faa de Varekvaliteter, vi ønsker at sælge, men den virker samtidig fordyrende. Det købende Publikum maa finde sig i at faa ringere Varer til en højere Pris og det er ikke dem alle, der kan indse, at Købmanden er uden Skyld heri. Vi maa derfor ønske snarest at faa den fjernet.

Mange flere Ønsker har vi paa vort Program, de vender dog ikke alle ud ad, mange vender ind mod os selv.

Derunder maa regnes med den Organisering af Foreningens indre Forhold. Et intensivt Oplysningsarbejde, i Forbindelse med Kredsinddelingen, som tager Sigte paa under Medvirken af de bedste Kræfter indenfor de forskellige Grene, som har Interesse for Erhvervet, ved oplysende Foredrag o. l. at gøre Foreningen stærkere indadtil.

Ogsaa Mulighederne af en vis kollektiv Propaganda staar paa vor Ønskeseddel. Til dette Formaal skal der naturligvis bruges en Del Penge, thi skal man have bare nogenlunde Sikkerhed for, at det vil virke efter Hensigten, maa Linierne være trukket rigtigt op.

Den moderne Tid vi lever i har skabt Ordet »Service«. Købmanden har kendt det længe og vil maaske i Fremtiden endnu stærkere tage dette i sin Tjeneste.

For med Held at kunne realisere en Del af de Ønsker, som vort Program giver Udtryk for, er det imidlertid nødvendigt at hele Standen staar samlet under deres faglige Forening.

Endnu er det ikke helt Tilfældet, det bør derfor siges til alle dem, der befinder sig udenfor, at de ogsaa i deres egen Interesse bør sørge for at faa deres Medlemsforhold i Orden.

Naar Viljen til Selvhævdelse er til Stede, og den skal vi have, saa vil Fremtiden uden Tvivl ogsaa paa mange Omraader være gunstigere for os end den senere Tid; men det kræver denne Situation af os. Sammenhold og Disciplin indenfor vore Rækker, og vi maa alle erkende, at hvis vi ikke yder det bedste, vi formaar, vil vi ikke være i Stand til at vende Situationen til vor Fordel, til at skabe den fornødne Tryghed og Tillid til Fremtiden for vor gamle Forening og dermed for os selv.

Wald. Jensen.

FORENINGEN GENNEM 75 AAR

Historiske Betragtninger.

Ved Udgangen af 1861 ophørte ifølge Næringsloven af 29. Decbr. 1857 det henved 170 Aar gamle *Urtekræmmerlaug*, og den nu bestaaende Forening dannedes af Medlemmer af *Urtekræmmerlauget*. 17. Marts 1862 afholdtes det første Møde efter Laugets Ophævelse, hvortil saavel Laugsinteressenter som Medlemmer af den tidligere i 1847 dannede *Urtekræmmerforening* var indbudte. Medlemstallet var paa dette Tidspunkt 381.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelse for den saaledes nydannede og eneste *Urtekræmmerforening i København*.

Til Formand valgtes Laugets mangeaarige Formand, H. B. Schaldemose. Kontingentet fastsattes til 4 Rdl.

H. B. Schaldemose havde været Laugets Formand fra 1837 til 1862 og virkede senere som Formand i *Urtekræmmerforeningen* fra 1862 til 1866. I hans første Bestyrelse sad bl. a. H. P. Homann, som er en direkte Slægtning til vort nuværende Bestyrelsesmedlem, P. Homann Erichsen. Vi har saaledes Slægten Homann repræsenteret

baade ved Begyndelsen og ved Slutningen af det 75de Aar, vi nu juberer for.

Den Forening for *Urtekræmmere*, der omtales i Begyndelsen af disse Linier, blev dannet af nogle utilfredse Laugsmedlemmer med en Hr. R. C. W. Ottesen som Formand.

Med de strenge Laugsbestemmelser, der dengang herskede, kan man vel forstaa Lysten til at sprænge disse Lænker; men det viser sig ret hurtigt, at Lauget endnu kunde holde sammen paa Interessenterne, som det dengang hed. Foreningen varede kun to Aar, hvorefter man fandt sig til Rette i Laugsbestemmelserne indtil 1862. I Mellemtiden havde Hr. R. C. W. Ottesen indsendt til Lauget den Kassebeholdning, som var til Stede, og dermed var *Urtekræmmerforeningen* af 1847 ikke mere.

— Det har forøvrigt vist sig senere, at man har forsøgt at danne Underafdelinger, som kun har faaet en kort Levetid, hvorefter de igen er indgaaede i den gamle Moderforening.

Det Segl, der nu anvendes af *Urtekræmmerforeningen* — det er for Resten meget sjældent —

er gaaet i Arv til os fra Laugstiden. Det var dengang betydelig større end det, der bruges nu, og det beskrives i Laugstiden: »udi Størrelse som en Tomark udi Oval og derudi et Justitsbillede med Overskrift«. Justitsbilledet er endnu bevaret som et Symbol paa Retfærdigheden, og vi maa ønske, at vort Fag i al Fremtid maa kunne føre dette Symbol som et Bevis paa Retfærdighedshandlinger ved Disk og i Bod.

Den Kiste eller Lade, som det kaldtes — paa Svensk hedder det Låda (en Æske) — indeholdt Laugsprotokollen og Laugsformandens Signet og hans Hammer, altsammen Ting, der anvendtes ved Laugsmøderne, og som der vaagedes over med en Pietet, som vore Dages Handlende maa-ske vilde smile lidt over at se igen; men man havde i de Tider en afgjort Respekt for det fra Fædrene nedarvede, en Respekt, som vi, naar vi tænker Tingene tilbunds, maa betragte med den største Agtelse.

Selvom Lauget efter Næringsloven af 1857's Bestemmelse ophørte efter en Overgangsperiode paa 5 Aar, hvor man ligesom skulde lære at tilpasse sig efter de nye Forhold, saa ser vi dog, at de gamle Laugsbestemmelser ikke saadan uden videre kunde udslettes; der skulde gaa adskillige Aar, indtil den Generation, der paa det Tidspunkt drev Forretning, var ophørt, og den unge Slægt, der voksede op under de nye Forhold, var moden til at anvende de nye Bestemmelser.

— Iøvrigt er det interessant at se de Forslag til Love og Bestemmelser, der indsendtes til Magistrat og Regering; det viser os ofte, at det ikke er os, der har fundet paa noget nyt, men kun taget vore Forfædres Tanker op paany og nu faaet det lovfæstet. Dette gælder f. Eks., at »enhver Urtekræmmer under passende Mulkt skal over Indgangen til sin Butik have anbragt paa et iøjnefaldende Sted og med tydelige Bogstaver sit Navn.«

I et Forslag fra Laugstiden ser vi dette Ønske fremsat (1823), og noget over 100 Aar efter blev det stadfæstet i Næringsloven af 1932.

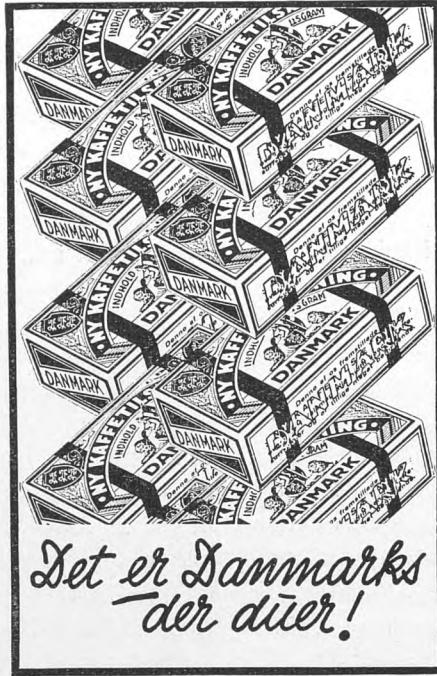
Kampen mod Vanskelighederne for Handelsstanden var selvfølgelig ikke ukendt, og vi finder blandt disse Vanskeligheder mange gamle Bekendte, saaledes allerede 1707 Klage over Handel ved Dørene, og gennem hele Foreningens Historie

gentager det sig. Det har ikke manglet paa Lydhørhed fra Regeringens Side, ligesom vi ogsaa har oplevet det siden Næringsloven af 1932; men det synes os, som om Regeringen blot vedtager Loven, men intet gør for at haandhæve den. Det kan vist uden Overdrivelse siges, at Omløberi og Handel ved Dørene aldrig har været drevet i saa stor Stil som i de sidste 4—5 Aar. Om det nogensinde lykkes Handelsstanden at blive denne Plage kvit, ved vi ikke. I tidligere Tid var der noget, der hed Patruljebetjente i Gaderne; de kunde dog i nogen Grad holde Tiggere og Trappehandlere i Ave; men nu lader det sig aldeles ikke gøre, og de Butikshandlende, som det hele gaar ud over, holder ikke af at være Anmeldere.

— Afskaffelsen af Jule- og Nytaarsgaver havde man ogsaa i Laugstiden Øje for. Allerede i 1824 begyndte man at røre paa sig, og senere i 1848; men Tidens Kværn maler langsomt, der skulde gaa mere end 50 Aar endnu og mange Kampe finde Sted, inden det lykkedes Handelsstanden at ryste denne meningsløse Udgift af sig. Det var omkring 1912—13, at det endelig blev forbudt, og der er næppe nogen Handlende nu, der kunde ønske at vende tilbage til de gamle Forhold. Det har vist sig, at det Tillidsforhold, der var mellem Købmænd og Kunde, meget vel kunde bevares uden dette Vederlag.

Urtebod fra det 17. Aarhundrede.

Aktieselskabet
Kaffesurrogatfabriken Danmark

Urtebod fra første Halvdel af det 19. Aarhundrede.

— I Begyndelsen af 60erne var København kun som en stor Provinsby med ca. 170.000 Indbyggere, og de ældste af os husker maaske Beskrivelsen af Byen, at den var 1 Mil i Omkreds. Grænserne var da Voldene og lidt spredt Bebyggelse udenfor. I Slutningen af Laugstiden henvendte en Del af de udflyttede paa Vesterbro sig til Laugsformanden med Anmodning om at faa en Urtekræmmer ud i Kvarteret, der var ved at vokse op. Laugsformanden svarede, at han havde ikke hørt, at der var nogen, der trængte til Urtekræmmervarer der; men forøvrigt boede der to Urtekræmmere paa hver sit Hjørne af Frederiksberggade, der kunde de jo købe. Der er senere blevet Brug for adskillige Urtekræmmere paa Vesterbro.

Endnu til op imod 1890 laa Voldene som et snærende Baand for Byens Udvikling; men derefter kom der Fart i Nedrivningen. Nørrevold var ved Begyndelsen af 90erne allerede en meget smuk Promenade; den er senere undergaaet Forandringer, der ikke har levnet ret meget af det skønne Præg, som det lyse Løv paa de unge Træer ved Foraarstid gav den. Vi har endnu en lille Levning af Nørrevold tilbage, som dog kun de færreste tænker paa, det er Broen, der ligger over Kanalen i Ørstedsparken, det er den, der dannede Forbindelsen fra Nørrevold indover Frederiksborggade, og derfra kunde man nyde Synet af den smukke Allé, der indrammede Frederiksborggade, saaledes som vi ser det i Nørre Allé og Østerallé, og som det har været i de andre Hovedgader, Falkonerallé og Gl. Kongevej. Ligeledes har vi, dels i Tivoli og Ørstedsparken, dels i Østre Anlæg Bastionerne, der skyder sig frem i en Trekant, og som beplantet med Buske og Blomster er den rene Idyl. Hvad de

gemmer af Minder, véd vi kun lidt om; men det har ikke altid været Idyl. Det sidste Stykke Vester vold ved Langebro faldt omtrent samtidig med Raadhusets Bygning i 1893. Jorden, der blev kørt ud fra Raadhusgrunden, blev brugt til at bygge Søvavillonen paa. Raadhusgrunden ligefra V. Boulevard til Frederiksberggade og videre langs med Vester vold til overfor Løngangsstræde var dengang indrammet af Træskure med Boder Mage til Trommesalens Skure nu.

Indbyggerantallet voksede stærkt, i 1870: 181.000; 1880: 235.000 plus Frederiksberg: 26.000; 1890: 313.000 plus Frederiksberg: 47.000, og yderligere 100.000 til i 90erne, og vi kan paa nuværende Tidspunkt begynde at spejde efter at naa en Million.

Men nu vort Fag indenfor denne Udvikling?

Ja, der er jo adskillige Urtekrambutikker, der har maattet neje sig for Kravet om Plads. Hjørnebutikkerne paa Strøget var den Gang ofte besat af vort Fags Udøvere, og som vi hørte det før af Laugsformanden, var der Urtekræmmere paa begge Hjørner af Frederiksberggade ud imod Vesterbro, men ogsaa paa de to Hjørner mod Gammeltorv og videre ned ad Strøget. I den dybe Kælder paa Hjørnet af Købmagergade og Amagertorv var der indtil op i 90erne Urtekrambutik, hvor man endnu kunde se den gamle, for Resten pyntelige Dragt med mørk Jakke og hvide Forklæder af Størrelse som dem, Slagterne bruger nu til Dags. I en Kælderbutik paa Hjørnet af Viktoriagade og Vesterbrogade optraadte Indehaveren i hvid, tæt knappet, toradet Jakke med store Benknapper; det var paa den Tid en Sjældenhed; men det stod smukt til hele Butikkens Udseende. Vi mindes fra Butikkens Diskpynt, som ligeledes var meget sirligt udført, et lille

**A
S** **STHYR & KJÆR**

GRUNDLAGT 1866

KJØBENHAVN

AFDELINGER I:

HILLERØD · HERNING · HORSSENS · FREDERICIA · SØNDERBORG

KOLONIAL

SUKKER

KAFFE

MEL

haandskrevet Skilt stukket ned i $\frac{1}{2}$ Cacao; der stod: »Prøv $\frac{1}{2}$ Cacao! Kr. 1.00«. Ak ja, det var den Gang. Denne Butik har ogsaa maattet vige for andre af mere moderne Anstrøg.

Det var i mange Maader en Bekvommelighed, at Butikkerne laa i Kældrene, for der var altid dejlig tempereret. Man brugte ikke Varme i Butikken, men maatte nøjes med den, Arbejdet kunde give; der var nu ogsaa adskillige, der gik med slemme Frostfingre den Gang. Til Gengæld var Sommeren behagelig, man behøvede med den Beliggenhed ikke Markiser, de kunde forøvrigt heller ikke anbringes der; men Vinduesudsmykningen var ej heller af den Art, at den tog nævneværdig Skade af lidt Sol.

Endog paa Kongens Nytorv Nr. 6 havde man en Urtekræmbutik indtil 1896, da den blev hjem-søgt af en stor Brand hvorved hele Ejendommen raseredes. Det var bl. a. ved denne Lejlighed Prinsesse Marie vandt saa stor en Popularitet. Det var Byens ældste og fornemste Urtekræmforretning, der her havde sit Hjemsted. Den var etableret i 1799 og var nu i kgl. Hofleverandør S. M. Salomonsens Eje. Efter Branden købte S. M. Salomonsen Urtekr. Beens Forretning i Bredgade 31 overfor St. Anna Plads.

Det var der man skæmtvis sagde, at Pigerne i Bredgade altid gik ind til Beens, ligesom det fortælles, at Urtekræmmeren altid underskrev sig »Deres meget forbundne Been«.

Forretningen er senere overtaget af Hr. A. Moesgaard og flyttet til St. Kongensgade 73, hvor der endnu meget pietetsfuld værnes om de gamle og fine Traditioner der gik i Arv fra Slægt til Slægt gennem ca. 140 Aar.

Som Udviklingen drev Urtekræmmerne bort fra Strøgets Butikker, saaledes fortsattes dette ud- efter paa Broerne, og nu er det jo ligefrem en Sjældenhed at se en Urtekræmmerbutik paa et Strøghjørne. Den dyre Husleje og den lille Avance paa Varerne har ikke kunnet sammen; den første har sejret. Der er kommet en hel Del Baggaards- eller Mellembutikker, og forøvrigt maa Sidegaderne afgive Plads. Der er endnu enkelte Hovedgader, der holder fast ved det gamle Præg; men den, der med et vaagent Øje lægger Mærke til Butikkerne, vil se, at en efter en maa de give efter for det store Pres, der hedder Udviklingens Lov.

— I 1899 indtraadte en Begivenhed, der greb stærkt ind i Detailhandelens økonomiske Tilværelse, nemlig *den store Lock-out*. Ganske vist har vi senere set Lock-out'er, som har været meget mere omfattende; men ingen har været saa længe som denne. Den kan karakteriseres som en af-

gørende Styrkeprøve mellem Arbejder og Arbejdsgiver. Kunde man tænke sig den Mulighed, at de stridende Parter alene helt og fuldt maatte bære Tabet og Smerten ved Kampen, vilde det hele synes mere retfærdigt, og man vilde maaske hurtigere naa det Resultat, som skal naas, og som altid bliver naaet, om end ikke i den Udstrækning, man i sin Harme forlanger. Men en saadan Isolation lader sig jo ikke gøre. Det øvrige Samfund rives med ind i Kampen og bliver derved ikke alene Parthaver i Kampen, saalænge den varer, men skal endog være med til at betale Regningen, dels ved, at Kaarene for disse, saavel som for Kombattanterne vanskeliggøres, og navn-

lig fordi de som udenforstaaende ingen direkte Fordel har af eventuelle Forbedringer af Kaarene hos den sejrende Part. Lock-ouren varede 4—5 Maaneder, alle Sommerens bedste Arbejdsdage.

Vor Stand blev ogsaa ramt dybt derved, og man begyndte at tænke paa at laane ud af For- eningens faste Midler til Ophjælpning af de saaledes kriseramte; men denne Tanke kom først frem paa det Tidspunkt, da de to stridende Parter endelig fandt hinanden, d. v. s. da de var kørt saa trætte, at de sluttede Fred omtrent paa samme Grundlag, som da Striden begyndte.

Vi mindes en Episode fra Septbr., da Arbejdet genoptoges, at Arbejderne kom kørende i Droske for dermed at pointere, at de intet havde sat til. Det var vel nærmest Galgenhumor. En Droske kunde hyres for 70 Øre, altsaa 4 Mand betalte 18 Øre hver, saa den Demonstration kunde de nok have sparet sig.

DANSK-HOLLANDSK

CAFFÉ-KOMPAGNI

GRUNDLAGT 1883

KAFFE & THE EN GROS

KAFFEBRÆNDERI

CENTRAL 1457-14554

— I August 1914 begyndte *Verdenskrigen*, en Begivenhed, der rystede os alle. Men havde vi ved Begyndelsen anet, at den skulde vare ved i over 4 Aar, hvorledes mon man da havde taget det? Hvor er det en Lykke, at Tæppet, bag hvilket Fremtiden skjuler sig, kun rulles op for en Dag ad Gangen. Vi erindrer endnu, hvorledes man »hamstrede« — det var for Resten et Ord, man aldrig havde brugt før, men som kom i Anvendelse ved Krigssituationen. Man hamstrede straks af Fødemidler, der kunde holde sig, men naar vi nu ser tilbage paa det, da maa vi næsten smile. De Varer, der hamstredes, kunde maaske højst vare een Maaned og vi fik noget helt andet at vente. Det var med et mildt Ord ikke rart at være Købmand dengang. I vor Beskrivelse deraf fra 1932 hedder det:

— Der var een Ting, man særligt lærte at kende under disse Forhold, nemlig det mindre fine, der boede i Folk; det, der før var skjult, kom op til Overfladen i denne nye Situation, hvor alle Aftaler, alle Forbindelser og mange gamle Venskaber gik i Stykker. Krigen fik Skyld for det altsammen, og den var jo ogsaa den indirekte Aarsag; men den i snart sagt enhver boende Berigelseslyst — for at sige det med et mildt Ord — var den direkte Aarsag dertil.

Det var en yderst besværlig Tid for den daværende Bestyrelse; der var Bestyrelsesmøder 2—3 Gange om Ugen for at tage Stilling til de nye Situationer, som snart hver Dag skabtes. Der kan maaske, af dem, der var med til at opleve den Tid som Købmand, siges, at Resultaterne, der opnaaedes, var smaa, undertiden vanskeligt at anføre; men dertil kan der svares, at det negative ogsaa kan være et nyttigt Resultat. En Bestyrelse skal ikke alene skabe Resultater, hvis det er muligt, men samtidig være indstillet paa at modarbejde Forslag andetsteds fra for blot at bevare »status quo« og endda være tilfreds og kalde dette for en Sejr.

Foreningen samlede jævnlig sine Medlemmer til Protest. Undertiden lykkedes det ogsaa at opnaa et for Medlemmerne heldigt Resultat, men Hovedindtrykket var dette: »Vi har det svært alle sammen; enhver hytte sig, som han bedst kan.«

Foreningens Liv til Daglig og i Fest.

— I 1854 saa man etableret den første Forløber for Brugsforeningstanken: »*Foreningen for billige Livsfornødenheder*«, der drev Handel i Nyboder.

Uretfærdigheden skinnede allerede den Gang saaledes igennem, at der udtales: »Mod en saa-

dan Forening kunde Urtekræmmerne ikke konkurrere, da de maatte svare Skatter og Laugsgebyrer, mens denne Forening var skattefri«. Aarene gaar, Oplysninger tager til og Uretfærdigheden mod Handelsstanden i lige Maade. Man havde næppe tænkt sig, at Brugsforeningstanken skulde ramme den øvrige Handelsstand, som den har gjort.

— I 1866 blev der atter startet en ny Forening, der denne Gang hed »*Kolonialvarehandlerforeningen*«; men dens Levetid var ikke nær saa lang som Navnet. Ikke desto mindre havde den dog til at begynde med 280 Medlemmer, hvilket paa det daværende Tidspunkt maa siges at være mange. Det var atter denne Gang R. C. W. Ottesen, der var paa Tæerne, og det viste sig atter denne Gang, at Levetiden var 2 Aar.

Kolonialvareforhandlerforeningen havde forsøgt at oprette en Skole for Lærlinge, og der var en Overgang 50 Elever; men der opnaaedes dog intet heldigt Resultat. Derimod oprettedes i denne 2-Aars Periode »*Kolonialvarehandlerforeningens Laane- og Hjælpekasse*«; den lever endnu og har gennem Aarene opsparet sig en betydelig Kapital og dermed gjort uendelig meget godt. Alene for Oprettelsen af denne Laane- og Hjælpekasse vil R. C. W. Ottesen kunne faa Tilgivelse for alle de Bryderier, han personligt skaffede de skiftende Bestyrelser, og hans Navn skal for bestandig være æret ikke alene i Laane- og Hjælpekassen, men ogsaa i Urtekræmmerforeningen, hvis Medlemmer i endnu større Grad burde slutte sig fast til denne.

— Ca. 4 Aar efter Vedtagelsen af Næringsloven af 1857, blev der rettet en Henvendelse til Fabrikanten og Mellemandlere om ikke at gøre Indgreb i de detailhandlendes Rettigheder. Saa vidt det kan skønnes, er det stadig nødvendigt at forny denne Henvendelse, og den maa vist endda skrives i en mere forstærket Form i vore Dage. Det er ejendommeligt, at disse Leverandører ikke forstaar, at Salget ikke bliver større, fordi de selv besørger det. De Forbedringer af Livsvilkårene, som Handelsstanden har maattet tilkæmpe sig, er kun naaet til et nogenlunde godt Resultat gennem aarelange Kampe, og ovennævnte Form for Handel vil nok blive meget svær at komme til Livs, og da kun gennem en Lovgivning. Vi kan jo ikke hos os faa gennemført Fagforeningsrestriktioner. Det var heller ikke heldigt at lære for meget af det.

— Under Urtekræmmerforeningens Scepter blev der saa i 1865 oprettet en *Lærlingskole*, der bevaredes, indtil den senere gik op i den nuværende *Købmandsskole*.

Efter hvad der foreligger oplyst fra Laugstiden og de nærmest følgende Aar, var de Kundskaber, man forlangte af en Lærling, før han blev Svend, eller en Svend, før han blev Mester, af den Art, at vore nuværende Lærlinge maa betragtes som rene Sinker. Det fremgaar ganske vist ikke af Laugets Optegnelser, hvilken Sum af Kundskaber, ovenstaaende opnaaede, blot Kravet derom; men vi tør vel gaa ud fra, at disse Krav er blevet imødekommet lige saa fuldt som nu.

— *Skolefonden* oprettedes 13. Marts 1883 paa Initiativ af Urtekræmmer *Jacob Larsen* og den daværende Formand, *N. E. Hellfach*, som ved personlig Agitation blandt Medlemmerne det første Aar fik indsamlet 4,000 Kr. Denne Fond, der endnu bestaar, har haft en Anvendelse, som Bestyrelsen ikke er helt sikker paa er den bedste, idet Renterne deraf i væsentlig Grad bruges til at godtgøre Kontingentet med hos Medlemmer, der har Lærlinge, hvorimod Grundtanken synes at have været at gavne og fremme Undervisningen hos Lærlingen; men maaske vil der ad Aare fremkomme en ny Ordning paa dette Felt. *Skolefonden* er jo vokset en Del siden da; dog har den

ikke en Storhed, der gør svimmel, og der er, under den Ordning, vi har nu, med tvungen Skolebetaling af Principalen, kun faa, der har Lyst til yderligere at bidrage til Skolefondens Vækst.

I 1886 blev vi præsenteret for den Institution, der hedder »*Embedsmændenes Forbrugsforening*«, en Institution, som i Virkeligheden kun har gjort Fortræd. De siger nok selv, at de har høstet Fordel deraf; men vi tør sige det her, at havde Konkurrencen mellem de Handlende faaet Lov til at regulere Priserne, da vilde den Embedsmændene tilgaaede Rabat være opnaaet ad den naturlige Handelsvej. Forbrugsforeningen har sikkert gjort mest Fortræd, idet den har sat Kollega op imod Kollega inden for vor Stand. Ja, det kan Embedsmændene være ligeglade med; men vi er nu engang i samme Samfund, i samme Baad, og derfor er det ikke helt ligegyldigt. De har overskredet de Grænser, der engang af deres Forgængere blev sat for deres Virkemaade, idet det ikke alene er Embeds- og Bestillingsmænd, hvormed man vel mener stast- og kommunaltansatte Personer, men ogsaa andre fastlønnede og deres

Enhver Købmand

kender Fabrikens

Specialiteter:

Ideal Jævning

Favorit Buddingpulver

KB Luxus Buddingpulver

Favorit- og Standard Cremepulver

Antimug Syltepulver

Vanillose

Standard Syltekrydderier

Krydderier i Breve

Favorit Husblas m. m.

**Fabriken har eget elektrisk Trykkeri
og egen Posefabrik.**

Paarørende, der nu kan faa Adgang til Medlemsret, og man kan uden Forbavselse se hen til en Tid, hvor enhver ved Betaling af et ringe Beløb kan blive Medlem af denne Rabatforening.

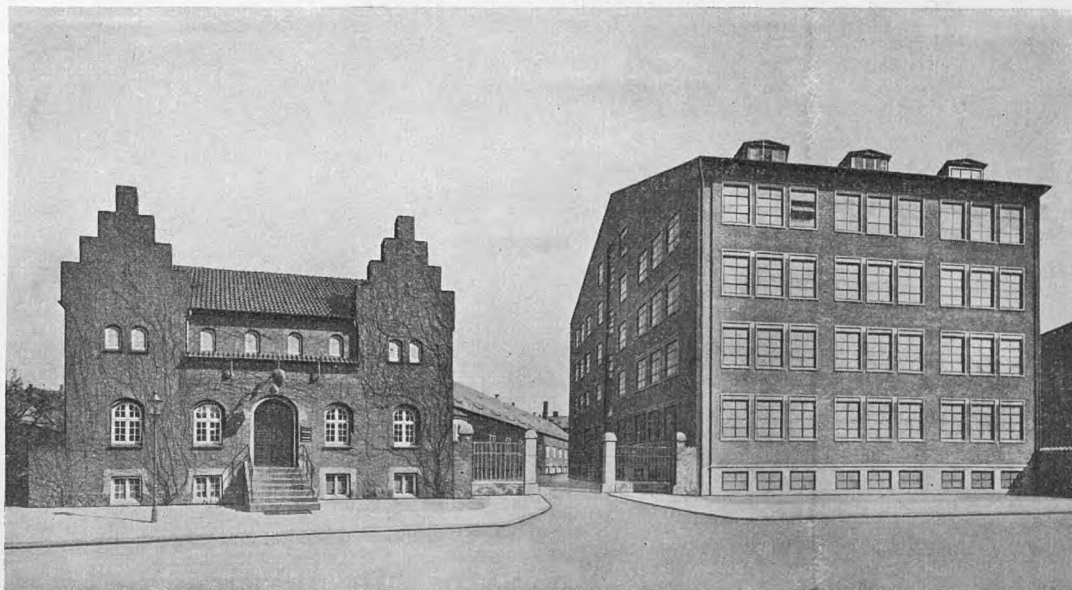
I samme Aarstal blev man første Gang stillet over for *Kredsinddelingen* i vor Forening, idet Byen trods dens forholdsviis ringe Størrelse i Forhold til nu, inddeltes i 28 Kredse, hver med sin Formand. Saavidt det kan ses, var han alene om Arbejdet i Kredsen, og det Ønske, der stilledes til ham, var det samme som det, der stilles til Kredsformændene af i Dag, nemlig at virke for Tilgang af nye Medlemmer, at vække Interesse for Foreningen ude omkring og at danne et Mellemled mellem Bestyrelsen og Medlemmerne. Der føjes til i 1886, at denne har ved mange Lejligheder gjort sit store Gavn; men man tør dog næppe paastaa, at den helt har svaret til Forventningerne, idet disse Forventninger den Gang, som nu, rimeligvis har været større, end de Resultater, man med Rimelighed kan skabe, og saa er der alligevel een Ting, man kan være helt sikker paa, nemlig at Interessen er vaagen hos de, der skal skabe Resultaterne, blot den var lige saa vaagen hos dem, de skulde skabes hos.

Omtrent samtidig begyndte *Lokalforeningerne* at vokse frem. Det kan siges, at havde dette ikke

fundet Sted i den vide Udstrækning, det skete, vilde der have været adskilligt bedre Jordbund for Kredsinstitutionen. *Vesterbro og Frederiksberg Handelsforeninger*, der var de første, efterfulgtes i 1891 af *Nørrebros Handelsforening*.

Den ved Vestervolds Sløjfning skabte Plads kom til udmærket Anvendelse ved den »*store nordiske Udstilling*« i 1888, idet saa godt som hele Arealet fra Jarmers Taarn til Langebro blev indtaget deri samt naturligtvis Tivoli, hvorfra der var en Bro over den nuværende Tietgensgade til Terrainet ned imod Kalleboderne, hvor Landbrugsafdelingen var. Hvad betød vel denne Udstilling for vor Stand? Sikkert ikke saa ganske lidt. Vi savner med den Afstand, der nu er mellem Udstillingen og os, Besked om de Indtægter, der den Gang tilførtes vort Fag; men vi har en Maalestok, der ikke er helt at foragte, nemlig vort Medlemstal. I 1887 var der 605, i 1888—89 683. Desværre ser vi ogsaa, at Medlemstallet dalede igen i 1890, 90erne var ikke alene for Danmarks Landboere, men derigennem ogsaa for Handelsstanden en streng og vanskelig Tid. Men Udstillingsaarene med deres Forbedring af Forholdene i Handelsstanden var dog en Lysning, der blev hilst med Tilfredshed. Vi har Lov til allerede nu at se hen til den projekterede Ud-

VINGAARDEN

ODENSE VIN KOMPAGNI

ODENSE

GRUNDLAGT 1895

KØBENHAVN

Huset med de gode Mærker.

I. C. Teilmann & Co.s Eftf.

KØBENHAVN

Etableret 1873

Drue-Vine og Spirituosa

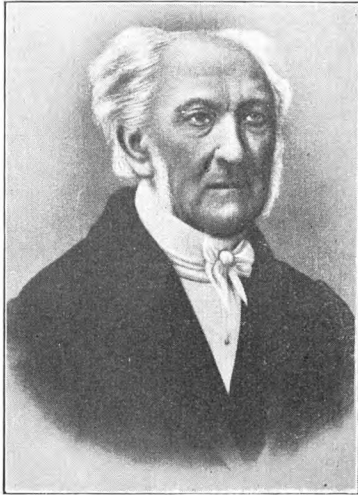
Faas kun hos Købmænd

HURTIG Omsætning, en rimelig Fortjeneste, faste Priser og tilfredse Kunder — det er fire Ting, som en Købmand med Rette kan forlange. „Persil“, „Henko“, „Imi“ og „Ata“ er paa nøje Linje med dette Forlangende. Det er disse Varer, Publikum vil købe — og det er dem, det betaler sig at sælge.

H E N K E L

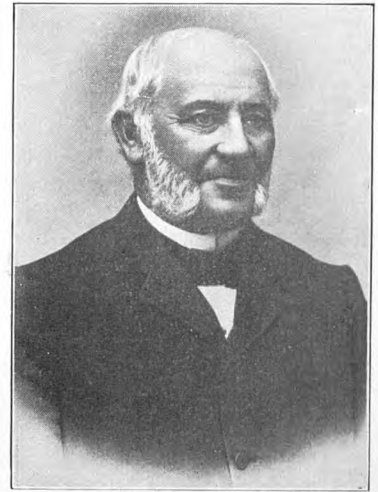
FORENINGENS FORMÆND

H. B. SCHALDEMOSE
1862—1866

R. STEENSBALLE
1867—1880

MARTIN JENSEN
1880—1883

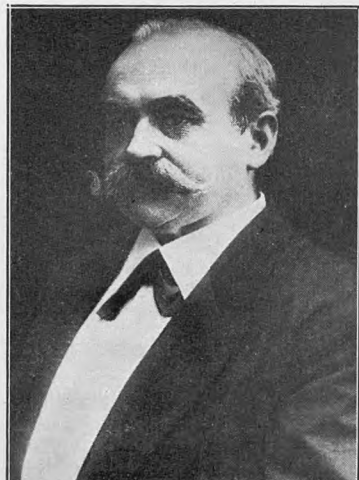
N. E. HELLFACH
1883—1892

CONRAD RØMER
1892—1893

CHR. A. MUNCK
1893—1911

CORDIUS HANSEN
1911—1917

GLINDEEMANN-NIELSEN
1917—1921

FRITZ PAUSTIAN
1921—1935

Peter F. Heering

Kongelig Hofleverandør

Grundlagt 1818

- Firmaet med Verdensry

Det levende Lys

- men, altid

ASP-HOLMBLAD

stilling til Minde om Stavnsbaandets Løsning. Den vil efter den foreliggende Plan komme til at ligge ved Bellahøj Grundene. Det er ikke saa kort fra Byens Centrum, men saa centralt som i 1888 kunde vi umuligt faa den. København er ikke mere som den store Provinsby, den var den Gang. Men Udstillingen vil komme til at gavne hele vor By, og hvad vi her særlig tænker paa, Handelsstanden, selv de, der bor fjernest. En Bedring, om end kun for en kort Tid, i Handelslivets Vilkaar vil blive hilst med Glæde af hele Handelsstanden.

I Efteraaret 1889 dannedes ved Initiativ af enkelte Handlende en Komité, der skulde virke for *Afskaffelsen af Tilgiften*. Tilgiftssagen har gennemgaaet mange Faser, inden den endelig blev afskaffet ved Lov. Efter de Dimensioner, den undertiden antog, var det nødvendigt at foretage dette Skridt, og selv om det til at begynde med ikke gav det ønskede Resultat, blev det dog det Fundament, som den kommende Slægt skulde bruge til Opbygning af Loven om Tilgiftens Afskaffelse. Alle saadanne Resulater bliver til ved en langsom Stræben efter Maalet, og meget sjældent bliver det den Generation, der rejste den, der faar Lov at høste Frugterne deraf.

Man var omkring ved disse Aar jævnlige misfornøjet med *Næringsloven*. Mon Handelsstanden nogensinde faar en Næringslov, som alle Handlende kan synes om? Næppe! Men set med vore Øjne var der meget, der burde rettes; men til Trods for dette øjensynligt retfærdige Ønske skulde der gaa ca. 40 Aar derefter, før vi fik vedtaget en ny Næringslov, gennemset, gennemarbejdet og til en vis Grad vel ogsaa godkendt af Handelsstanden. Og saa? Ja, saa er vi omtrent lige vidt. Loven er der næppe noget i Vejen med, med Undtagelse af at den er som et stort Sold, hvor Lovovertræderne med deres Evne til at gøre sig smaa er i Stand til, omtrent hvor de ønsker det, at smutte igennem Maskerne. Ihvert Fald ønsker man stærkt en Ændring af flere Ting. Men at faa ændret en lige vedtaget Lov, er ikke nemt, og skal der gaa lige saa længe fra Ønskerne til deres Opfyldelse, som ved sidste Næringslovs Revision, saa maa vi til at lære Taalmodighedens vanskelige Kunst, en Evne hos Handelsstanden, som der i de senere Aar har været stillet ret store Krav til.

— Indtil 1892 havde man Lov til at holde Butikken aaben Søndag Eftm. fra Kl. 4. Det var ikke rart midt paa en Søndag Eftermiddag at skulle afbryde sin knapt tilmaalte Fritid og gaa i Arbejde igen, mens andre havde fri. Men Forholdene var nu ikke anderledes. Det kunde vel

endog hænde, at Principalen syntes, der var saa travlt, at der slet ingen Fritid blev mellem 9 og 4, ja, saa var der jo heller ingen Fortrydelse over at skulle begynde igen. Det var med megen Tilfredshed, Medhjælperne i Butikken hilste denne egentlige første Indskrænkning af Arbejdstiden.

— *Chr. A. Munck* blev Formand 14. Marts 1893, efter at *Conrad Rømer* havde været Formand en ganske kort Periode, i knapt et Aar. Under *Chr. A. Munck's* Regimente faldt Kampen imod Frejr, den af Landets Godsejere og Storforbrugere, samt ogsaa disse sidste i Byerne, oprettede Lagerforretning, en Forsmag paa de senere Brugsforeninger.

— Der er mange Gange forsøgt paa at komme den almindelige Købmandsstand til Livs; men stadig er det ikke lykkedes at holde sammen paa Kunderne, dels har man maaske ogsaa fra Grosisternes Side maattet bøje sig for Handelsstandens Pres. Frejr sygnede hen, og efter nogle Aars Vanskeligheder ophævedes den, sikkert med Tab af de deri indskudte Kapitaler. Det var først, da man fik lært af Landbrugerne, at en saadan Virksomhed skal stilles op paa et politisk Grundlag, at man kunde skaffe den Fodfæste, et Fodfæste, der ingenlunde følges med Handelsstandens Velsignelser.

Der var mange gamle Forbindelser, der kom i Klemme her, idet man gerne ønskede at levere til sine gode, gamle Kunder, samtidig med at man hilste det nye, store Foretagende med al den Ærbødighed, det syntes at tilkomme. Dette maatte naturligt skabe Sammenstød med den øvrige Handelsstand, og det har uden Tvivl affødt adskillige uvenlige Ord og Brud, der sent heles.

— *Fritz Paustian* blev Medlem af Foreningen 1889, og saa vidt man kan se, har man næsten straks faaet Øje paa hans Person, og han er omgaaende kommet i Arbejde. *Fritz Paustian* har gennem disse 46 Aar betydet mere for Urtekræmmerforeningen end nogen anden før ham, og vi maa maaske vente noget, inden de kommende Købmænd kan finde hans Lige. Om han ikke greb forkert af og til? Jo, vel gjorde han det, han var kun et Menneske; men han lærte af de Fejl, han begik. Han havde den store Fordel, at han kun sagde lidt; derved fik han Tid til at overveje, derved blottede han sig selv mindre. Den, der lærte at kende *Paustian* privat, véd, at der bag det korte og knappe, undertiden endog skarpe, fandtes et medfølelse Menneskehjerte overfor de vanskeligt stillede blandt Medlemmerne. Man kan føje til, at det var ikke hans eget, han gav af. Nej, men han kunde skaffe Udveje for Midler, hvis der ingen var. Forenin-

Axel Petersen & Fritsche

Aktieselskab

Niels Juels Gade 9

Kaffe og Sukker en gros

C. 11541

Hvad Deres Kunder ønsker!

En
GYLDEN
Festdrik

Vær altid rigeligt forsynet med

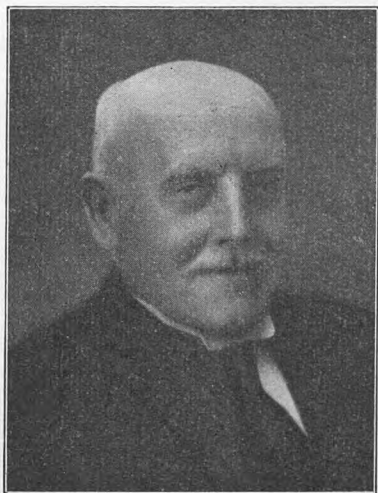
Stjernens
VALENCIA

gens Kapital voksede med ca. 300.000 Kr. under hans Regime. Det kan siges, at det var i en Pengerigelighedens Tid, han styrede Foreningen; det er rigtigt; men det var dog kun et Faatal af Aarene.

Man har sagt, han burde have trukket sig tilbage noget før, og atter her maa vi give Medlemmerne helt Ret, ikke alene for Foreningens, men ogsaa for hans egen Skyld. De sidste Aar sled mere paa ham, end det gavtede Foreningen.

— Handelsstanden fik sin egen Bank 1895, og det var ikke af det gode. Den kom med ind i den store Byggeperiode, hvor man benyttede sig af de saakaldte Straamænd, der vel stod som Bygherrer, men intet ejede, og det blev Bankens Ulykke. Der var adskillige af vore gode Medlemmer, der maatte bløde med alle deres surt samsparede Penge. Den daværende Bestyrelse for Urtekræmmerforeningen var endda saa langt fremme i sin Begejstring for Oprettelsen af en Bank, at der stilledes Forslag til Generalforsamlingen om at interessere sig deri med 20.000 Kr. af Foreningens Midler. Men Borgmesteren, som denne Del af Foreningen sorterede under, tillod det ikke, og det var heldigt, ikke alene for Foreningens Kasse, men ogsaa for Forslagsstillerne.

— Foreningen prøvede paa i 1896 at være sin egen Bladudgiver, hvilket resulterede i, at Bladet ved en Annonceagent blev besveget for 1800 Kr. Saa fik vi lært det med.

O. G. Lemvigh-Müller.
Æresmedlem fra 1929.

— 13. Decbr. 1897 blev *Lemvigh-Müller* indvalgt i Bestyrelsen. Den Gerning, som under hans 25-aarige Periode som Bestyrelsesmedlem paabegyndtes af ham, nemlig *Bøsseindsamlingen*, hvis Formaal var flere Friboliger i Stiftelsen, er fortsat indtil Dato, og der er indsamlet, dels ved Smaabeløb i Bøsserne, dels ved enkelte store Bi-

drag, ca. 35.000 Kr. Der skal Energi og Kærlighed til Sagen for at naa et saadant Resultat. Hr. Lemvigh-Müller har haft begge Dele. Vor Forenings Annaler vil til sene Tider tale derom. Paa Generalforsamlingen den 15. April 1929 udnævntes Hr. Lemvigh-Müller til Foreningens Æresmedlem.

— I Decbr. 1901 rejstes Kravet om Kost- og Logisystemets Afskaffelse af Herr Hintz som Formand for »*Kolonialmedhjælpernes faglige Organisation*«. Det er ikke meget, vi har hørt til denne Bevægelse i de mellemliggende Aar, og Størstedelen af de københavnske Medhjælpere staar sikkert endnu udenfor. Men med Hensyn til ovennævnte Krav, da maa vi indrømme, at det kunde synes rimeligt, selv om der derved gik meget af det gode, gamle i Stykker. Det gamle patriarkalske Forhold, hvor maa saa Principal og Medhjælper ved samme Bord, skabte en Fællesskabsfølelse for dem, der havde samme Dagsgerning at tage Vare paa, som var nyttig for begge Parter; ved den Nyordning, der fandt Sted, er det hele gjort saa materielt, Principal og Medhjælper er ofte som adskilte Personer, der har hver sine Interesser. Medarbejderen er blevet Lønarbejder og ikke mere en til Husstanden hørende Person.

Den eneste virkelige Konflikt mellem ovennævnte Forbund og en Købmand fandt Sted i 1902; i hvert Fald har Foreningen ingen Optegnelser om andre. Det var hos Fritz Lebahn, Holbergsgade, og det drejede sig, saa vidt det kan ses, kun om Organisationsret eller ej. Tilsyneladende har Principalen taget noget stærkt herpaa, og Urtekræmmerforeningens Formand gav et Svar desangaaende, som vi her vil gengive i sin fulde Form.

»Organisation kan fremtræde paa forskellige Maader. Hvad der er Ret for den ene, er billigt for den anden; men ihvertfald maatte en Principal have Lov til at beskæftige, hvem han vil. Jeg kan ikke billige Detailhandlersocietetets Optræden i denne Sag, der tog ubetinget Parti for Medhjælperen. Jeg formener, vi skal enes med de andre Handelsforeninger om en fælles Optræden, ikke beskære Medhjælpernes Ret til Organisation, men kun hævde vor egen Frihed.«

— 1901 oprettedes *Købmandsskolen*, og den Skole, der paa privat Initiativ var oprettet for vort Fags Lærlinge, blev optaget i Købmandsskolen, da man skønnede, at der kunde opnaas en mere udvidet Undervisning under de nye Forhold.

— Efter at man i adskillige Aar havde Tanken rettet paa Spørgsmaalet: *Lukning af Butikken*

C. THYGE LUDVIGSEN & Co.

Dobbelt Soya

Prima Kulør

Salatolie

Jod-Salte

Krydderier

Bagepulver

Cosmossalt

Paraffinolie

Den sælger sig selv –

PRISER:

Stor Pakke... **70** Øre

Mellem - ... **40** -

Udflugts - ... **22** -

— hvorfor betale mere?

Den overlegne Kvalitet, den større Avance trods den mindre Udsalgspris, har skabt KB's store Succes hos Købmændene. Den fornemme, kraftige Pakning lever op paa Hylderne og ligefrem „kalder“ paa Kunderne.

Før kun KB – De vil ikke fortryde det!

KB KNEKBRØD

hele Søndagen, blev det endelig vedtaget 1904. Der var gaaet adskilligt Arbejde forud, før det kunde naas, idet man fra Lovgivningsmagtens Side ikke alene ønskede at kende Bestyrelsernes Stilling, men en mere fuldkommen Afspejling af de enkelte, som denne Indskrænkning af Arbejdstiden maatte ramme. Mange vil vel betragte det som et meget stort Gode, der opnaaedes, og nu kunde man vel vanskeligt tænke sig at vende tilbage til de gamle Forhold igen.

— 1905 fik vi det første (politiske kan vi vel kalde det) Indgreb i *Beskæftigelsen af Bydreng*, idet det blev forbudt at anvende Dreng under 12 Aar til Bygang. Under 14 Aar kunde de anvendes til Varetransport med en lettere Vogntype. Det var kun en lille Forsmag paa, hvad der siden kunde komme, Ændringer heri kunde meget let gennemføres; der skulde ikke skrives og vedtages nogen ny Lov desangaaende, en Ændring af Politivedtægten var tilstrækkelig, og vi har da ogsaa senere oplevet det, at en Dreng under 14 Aar aldeles ikke maatte køre med Trækkevogn, ligesom der blev fastsat en bestemt mindre Vægt, han maatte bære.

— Vi havde indtil Begyndelsen af Aarhundredet arbejdet med en meget lille *Avance paa Petroleum*, saa langt ned som til $\frac{1}{2}$ Øre pr. Pot. Det var under disse Forhold ikke vanskeligt for de Handlende at faa Øje paa det absurde deri. Ved Imødekommenhed fra D. D. P. A.'s Side opnaaedes en Overenskomst, hvorved der fastsættes en bestemt Udsalgspris med Hensyntagen til de Handlendes Avance. Denne Overenskomst har været udsat for Prøvelser adskillige Gange; men saalænge der endnu lever Købmænd af den Generation, der solgte Petroleum med $\frac{1}{2}$ Øres Avance pr. Pot, vil Overenskomsten altid finde Forsvarere, og vi vil da ogsaa tro, at baade D. D. P. A. og vi er bedst tjent med at fortsætte med den fastsatte Pris; Avancen er maaske ikke slet saa stor, som de Handlende kunde ønske det, men den er dog jævnlig forbedret, og der holdes maaske lettere sammen om den, naar den har en Form, der ikke kan ændres nedefter uden at bringe Tab. Men forøvrigt har det vist sig, at D. D. P. A. har været et af de Firmaer, der, trods de senere Aars Vanskeligheder har evnet at gennemføre den Overenskomst, der er mellem dem og os.

— I 1908 i Oktbr. blev Loven om Lukning af Butikkerne Kl. 8, Juleaften Kl. 6 og Grundlovsdag Kl. 12 Middag, vedtaget efter Anmodning af den samlede Handelsstand, efter at man gennem mange Aar havde forsøgt ad Frivillighedens Vej at opnaa tidlig Lukning af Butikkerne blot 3—4

Maaneder i Sommertiden. Dette viste sig som bekendt uopnaaeligt.

— Fra Købmandsskolen var der udgaaet en Skrivelse, hvori man pegede paa, at Købmanden i for høj Grad lader den Valgfrihed med Hensyn til Undervisningen raade, saaledes at det Resultat, der opnaaedes, blev noget mangelfuldt. Man ønskede fra Skolens Side en mere fuldkommen Undervisning i de Fag, der tangerede vort daglige Arbejde, og ligeledes fremsattes Ønske om en Prøve ved Skolens aarlige Afslutning. Begge disse Ting er der i Aarene, der gik, raadet Bod paa, saaledes at den Lærling, der nu med Energi og Lyst vil tage fat paa den udmærkede Undervisning, der bydes ham, kan efter 3 Aars Skoletid være vel udrustet til sin Gerning.

— Hr. Max Kjær Hansen, som forøvrigt nu, da disse Linier skrives, er blevet Professor, holdt i 1912 nogle Foredrag paa Købmandsskolen om Salgsteknik og Salgsreklame, hvortil vore Medlemmer havde gratis Adgang; der kom et Par Gange 3 à 4, men ellers ingen. I en Tid, hvor der kan trænges til hver eneste Oplysning til Fremme af Faget, er det ikke klogt af Standens Arbejdere at skyde dette fra sig; tilmed er det for en Foredragsholder ikke rart at skulde fremsætte sine Meninger for et Fag, der kun synes at levne disse saa lidt Interesse. Tilhørerne var for det meste Skoleelever; men vi, der den Gang stod midt i Kampen for det daglige Brød, burde have taget imod denne Undervisning med Tak.

— *Sangkoret* havde sin Start i 1913, og det maa siges, at det i de forløbne Aar har været til megen Glæde for Foreningens Medlemmer ude omkring og for de gamle Beboere af Stiftelsen; men det er muligt, at dets Værdi ligesaa meget skal maales indadtil, hvor det har bidraget til et stærkt kammeratligt Samvær og Sammenhold, samtidig med, og hvad vel maa understreges, det har givet Udøverne et større Fond af Kultur. Der siges jo om Sangen, at de, der giver sig af med Sang, kan aldrig blive helt slette. Det var vel omtrent det bedste, der kunde siges. Men ogsaa Sangkoret har haft sit at kæmpe med, og nu stævner det endda mod 25 Aars Jubilæet. Dets Medlemmer faar trøste sig med, at blev der til Trods for Vanskelighederne skabt noget godt og smukt, da maa dette ogsaa bære Præg af den Kamp, det har kostet, og give os andre et Vidnesbyrd om, at Sangen maa eje en Værdi i sig, naar man sætter sig ud over de Vanskeligheder, der kan møde, og de naar det Maal, der lige fra Begyndelsen har været Tanken. For Sangens Skyld, for Sammenholdets Skyld og for Medlemmernes

VILH. CHRISTIANSEN

VIN EN GROS

BREDGADE 6

AKTIESELSKABET NORDISK KAFFE KOMPAGNI

FRIHAVNEN, KØBENHAVN • TELEFON: C. 8325

Skyld vil vi ønske, at deres Jubilæum nu til næste Aar vil kunne fejres under de bedste Former.

I 1915 var Afholdsfolkene vældigt paa Tærne. De indsendte et Forslag om at faa forbudt Salg af Spiritus hos Urtekræmmerne. Det maa have været et Udslag af Krigstilstanden, at man kunde lade sig henrive til et saa ejendommeligt Forslag. Om de virkelig selv har tænkt at faa det gennemført, eller det blot har været for at henlede Opmærksomheden paa, at de endnu levede og virkede, faar man ikke at vide; men vor Bestyrelses Udtalelse derom foreligger, og den er derimod ikke til at tage fejl af: »Bestyrelsen vil i Fremtiden have sin Opmærksomhed henvendt herpaa og modarbejde det med alle til Raadighed staaende Midler.« Det var et Svar, der ikke vidnede om Afhold, men derimod om Agressivitet.

— Lærlingeloven, Meterloven (som ogsaa omfattede Indførelse af nye Lodder) samt tvungen Bogføring var stærkt paa Tale, og Formanden henstillede til Medlemmerne at tage de nye Love i Agt, navnlig Bogføringsloven kneb det med, da enkelte maatte have fremmede til at gøre dette Arbejde. Men efterhaanden som Aarene er gaet, kan det vel skønnes, at det nu er gennemført, i hvert Fald i vort Fag. Anskaffelsen af nye Lodder blev for Resten udskudt et Par Aar, fordi Regeringen ikke kunde skaffe Metal til Gramlodderne, og da vi endelig fik dem, kunde det hænde, at man ved Supplement af det først købte maatte bruge Jerngramlodder; de var ikke skønne, men de havde Vægten, og det var det vigtigste.

— Som en Pendant til det Spørgsmaal, der er fremme lige for Tiden, *Flaskepanten*, kan det anføres, at nu afdøde *Ad. Knudsen* anmodede Bestyrelsen om at forsøge at faa indført, at Øl, Vin, Petroleum og lignende blev solgt incl. Flasken i Prisen.

— Formanden, *Cordius Hansen*, svarede: »Meget kan De forlange af os; men Opgaver, som De ogsaa selv mener er umulige, maa De ikke give os.«

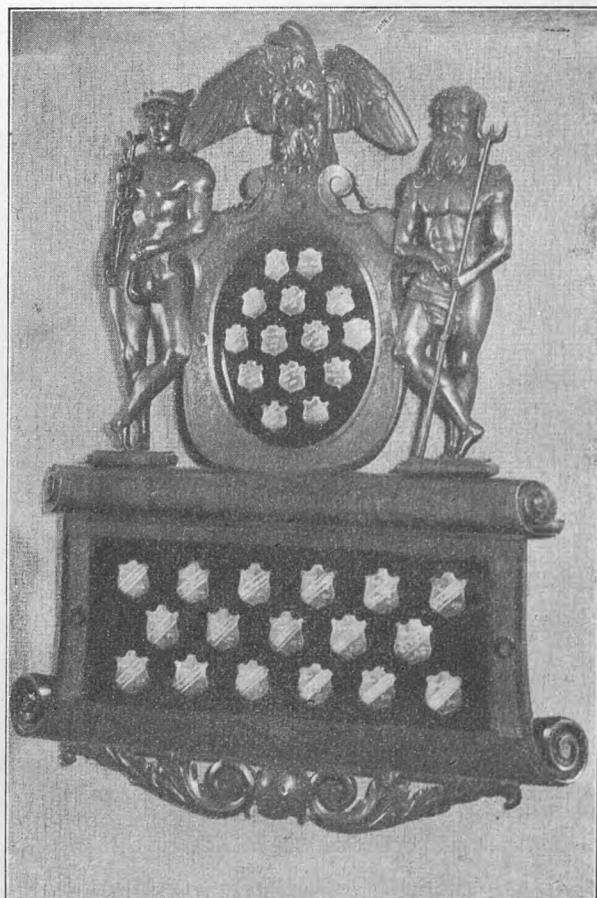
Forslagsstilleren har tilsyneladende været mere fremsynet end Formanden; adskilligt af det, han ønskede, er allerede sket, og vi kan maaske opleve Resten senere.

— *Medlemsbladet*, som vi har det nu, blev startet. Der har været Medlemsblad flere Gange før; men Gang paa Gang har man maattet give op. I 1893 udkom det kun to Gange om Maaned; hvornaar det ændredes til Ugeblad, vides ikke. Den Form, hvorunder det nu er blevet anlagt, synes at være den mest holdbare. Det er ikke ene Lovord, der har lydt om det, tværtimod.

Det kan ogsaa indrømmes, at det kunde have været noget mere lødigt. Men det blev startet blot som et Meddelelsesmiddel til Medlemmerne, og den Mission har det ogsaa udfyldt. Man har i de senere Aar forsøgt at gøre det mere læseværdigt og at følge mere med Tiden. Fremtiden vil med sin Kritik eller Tilslutning vise, om denne sidste er den rigtige Form eller ikke. Bladet har en dobbelt Opgave, hvoraf den ene Side er at skaffe Foreningen, Stiftelsen nogen Indtægt; denne Mission er ogsaa udrettet; men hvis man for disse Penge gjorde Bladet smukkere, større o. s. v., da kunde man maaske glæde adskillige, men bedrøvede faa, der nyder godt af Bladets Tilskud til Stiftelsen, og det er maaske noget vanskeligt at træffe den Mand, der har Mod til disse Dispositioner; nogen Medfølelse, noget Hjerte har jo enhver, og vi kan alle blive gamle. Velhavende, derimod, er vi ikke helt sikre paa at blive.

— I Efteraaret oprettedes »*Danske Købmænds Handels A/S.*«, væsentlig paa Initiativ af Købmand Ludv. Poulsen, som senere blev dets Direktør eller Formand.

— *Kontoret*, som vi nu har det, og som Bestyrelsen og Kontorpersonalet er udelt glade for,

Skjoldet til Anbringelse af Sølvpalderne fra den aarlige Fugleskydning.

CHR. E. ROTHE & CO.

KØBENHAVN V.

Repræsentanter for: Pommery Champagne
Dewars White Label Whisky
Cointreau Likør
Robin Cognac
Martini Vermouth

Den økonomiske Husmoder
forlanger

Fuerte **Vanille**

Nutidens Form for Vanille.

Den begrænser Indkøbet og
Risikoen for Købmanden, og
giver større Salg paa Grund
af den billige Pris

Fabrikation:

Seerup & Hamburgers Eftf.

Gl. Kongevej 131 V. C 15 262*

blev indrettet i en af Stiftelsens 2 Værelser Lejligheder, den ene Stue til Kontor, den anden til Mødeværelse.

Paa Mødeværelsets ene Væg findes et smukt Træskjold — Billedskærerarbejde — til Anbringelse af de Sølvplader, der hvert Aar ved Fugleskydningen skænkes af dem, der opnaar Kongeværdigheden. Skjoldet blev skænket 1888 af den daværende Fuglekonge og bærer altsaa paa sig alle Sølvpladerne siden den Tid. Efterhaanden som der ikke kan være flere paa Kongeværdighedens Bandolér, bliver de flyttet herover.

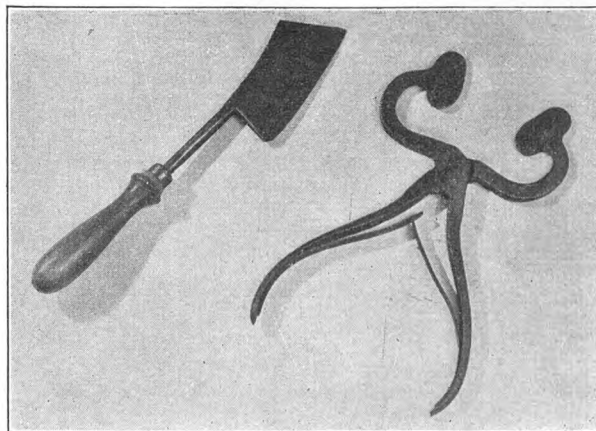
Fugleskydningen, der er en af de aarlig tilbagevendende Sammenkomster, finder Sted i August Maaned. I tidligere Tid mødtes man til Øvelse engang imellem for saa endelig paa Fugleskydningsdagen at vise sin Færdighed.

Hensigten med Fugleskydningen er ikke at uddanne sig i Vaabenbrug, men kun dette ene at have en fornøjelig Dag sammen, og dette opnaas hvert Aar. Kammeratskab og Kollegialitetsfølelse udvikles og Sammenholdet, som der er stærkt Brug for i det daglige Liv, faar ogsaa sit af Dagen.

Det er en Dag i Aaret, der betragtes som en hel Fridag, og det er en Fornøjelse at se selv hos ældre Medlemmer den mest uskrømtede Glæde blive lagt for Dagen, naturligvis særlig hos dem, som Fru Fortuna skænkede sin Gunst blot for et Øjeblik.

Vi har valgt ved Jubilæet denne Gang at lade fotografere de forskellige Souvenirs, eller paa Dansk Erindringer, som forskellige ældre Medlemmer har skænket os.

Vi anfører bl. a. en stor Sukkertang. De yngre Medlemmer begriber maaske ikke, hvad den kan anvendes til; men vi ældre erindrer nok, at naar man i sin Tid købte en Pot Kandis, som en Kandisform hed, da var det rart nok at have saadant et Redskab ved Haanden. For Resten hørte det med til enhver ordentlig Husholdning at have en Sukkertang. Fra denne Tid stammer Historien om Karlen, der kom til Tandlægen med en skrækkelig Tandpine. Tandlægen spurgte ham ud, og

Stockmesser og Sukkertang.

han svarede da: »Jo, vi ha'de Fremmede i Søndes, og jeg sad om Lørden og knækkede brunt Sukker, og ded er Tænderne ble't saa gale a'.«

Se, det var Følgen af ikke at have en Sukkertang i Huset.

En Stockmesser eller Sukkerøkse bruges heller ikke ret meget mere. For 25 Aar siden var der mange Husholdninger, der aldeles ikke kunde bruge andet end haandhugget, Top til deres Kaffe. Det var nærmest en Uskik, som de Handlende formodentlig selv havde fundet paa; det tog megen Tid at hugge Top; men de, der gav sig af dermed, kunde opnaa stor Færdighed, saa det blev hurtigt og tillige smukt gjort. Under en Sukkerstrejke for nogle Aar siden kunde man ikke faa hugget Sukker, men kun Top; da var det rart for dem, der ikke havde lagt det gamle Haandværk paa Hylden.

Et dobbelt Sæt Tinmaal skænket os af Chr. Christiansen, Gothersgade. De kunde under Kri-gen have indbragt mange Penge. Tin kunde næppe skaffes og betaltes derfor med svimlende Priser, særlig af de krigsførende Magter, i dette Tilfælde vel nærmest Tyskland. Giveren har bevaret dem som et smukt Minde om Fortiden, meget pietetsfuldt, og ikke ladet sig lokke af de høje Priser og senere skænket dem til sin Forening. Der er alle Størrelser, lige fra 2 Pot til ½ Pægl.

1 dobbelt Sæt Tinmaal.

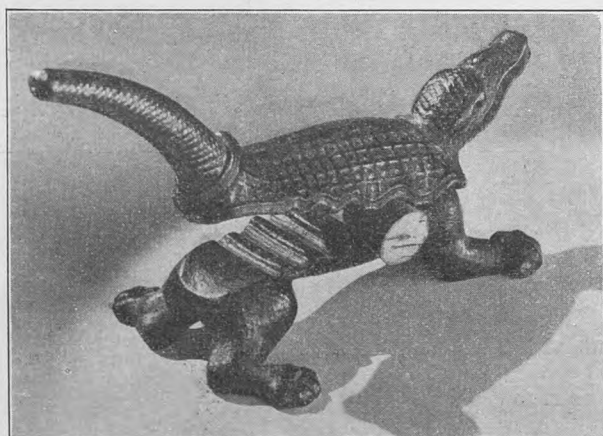

Et Sæt Messinglodder.

Der er et Sæt Lodder i Messing, meget ejendommeligt stukket ind i hinanden, saaledes at de kun fylder som et 500 g Lod

Dette mærkelige Redskab er en Propklemmer, hvor man kan stikke Proppen ind og gøre den blød, saa den lettere kan anbringes i Flasken. Propklemmeren er til alle Størrelser. Med dens Krokodilleform er den mere ejendommelig, end den er praktisk. Vore Forgængere i Faget brugte ofte at bide Proppen til, indtil den havde den Form og Blødhed, der lettede Arbejdet med at anbringe den i Flasken.

Men vort fornemste og kostbareste Klenodie er Dirigentklokken, skænket os af Thefirmaet M. & V. Salomonsen, Farvergade. Den er ikke alene af ædelt Metal og derved værdifuld, men dens Bestemmelse gør, at den hæves op i et højere Plan. I Dirigentens Haand er den Tegnet paa den højeste Magt. Klokken kalder til Arbejde, naar Mødet begynder, Medlemmerne lyder dens Kalden og samler sig om den, den giver Ordet til dem, der ønsker at tale, den maner til Forsigtighed i Ordvalget hos de talende, at de ikke med deres Udtalelser skal gøre andre unødigt Fortræd. Med andre Ord: Klokken er med ved enhver Lejlig-

Propklemmer.

hed, hvor Foreningen samler sine Medlemmer, og vi vil tro, at Medlemmerne ogsaa i Fremtiden vil vise den al fornøden Respekt, lige ærefuldt for Foreningen, Medlemmerne selv og for Dirigentklokken.

En Messingsparebøsse med Hængelaas, hvor Bestyrelsens Medlemmer, naar de ikke passede Mødetiden, maatte bøde et nærmere fastsat Beløb.

Et Maal af Træ, som for adskillige Aar siden anvendtes ved Salg af Salt. Med lidt Behændighed kunde Saltmængden nok blive lidt forskellig den ene Gang fra den anden, og den Form, der nu anvendes, efter Vægt, er sikkert det rigtigste.

— Og til Slut maa vi nævne en Fremmedbog skænket os af »Købmandsforeningen af 1925«, hvori Foreningens notable Gæster anmodes om at

Saltmaalet.

Sparebøssen.

prente deres Navn til Erindring for de kommende Slægter.

— I 1919 blev det paa et Bestyrelsesmøde bestemt, at Kvinden skulde have lige Adgang med Mænd til at blive Medlemmer af Foreningen. Man stillede sig yderst tolerant heroverfor og ikke som Laugsformanden i 1747, der »fuld af Harme«, som der staar i de overleverede Skrifter, udbød: »Endelig er det kommet saa vidt, at endog Fruentimmerne søger at trænge sig ind i de Urtekræmmerlauget forundte Rettigheder.« Set med vore Øjne er hans Udtalelse lidt streng. Vi andre har lært at se med noget mere berettiget Venlighed paa Kvinderne.

— Under Striden mellem de Handlende om *Tilgift* eller *ikke Tilgift* var der Købmænd, der ønskede at staa saa frit, at ingen andre skulde have Indflydelse paa dem i den Retning. Det kunde naturligvis ikke forhindres, og der dannedes saa

en mindre Sammenslutning, der vilde gaa sine egne Veje, ikke modarbejde, men bare være selvstændige, og Sammenslutningen hed da ogsaa: »Foreningen af selvstændige Købmænd«. Da Tilgiftsspørgsmaalet endelig var løst, havde Foreningen ingen Berettigelse mere og den blev derfor nogle Aar efter opløst. Foreningens Kapital, 1050 Kr., blev skænket til Urtekræmmerforeningen og Laane- og Hjælpekassen, Halvdelen til hver.

— I 1919—20 og nogle Aar derefter voksede Foreningens *Medlemstal* stærkt. I 1919 var der 749 Medlemmer; i 1920 906 Medlemmer; 1921 930; 1922—23—24 921 Medlemmer; men derefter begyndte Depressionen atter at præge Forretningstilværelsen, Medlemstallet daledede lidt hvert Aar, indtil vi i 1932 havde 721 Medlemmer, og her omkring har det saa ligget siden. Det er ikke Foreningslyst, der mangler; men det er den Opfattelse, at Foreningskontingenter er ligesaa nødvendigt som de andre privilegerede Udgifter, der savnes. Foreningen har ingen Magt til at tvinge de Handlende til at blive Medlemmer, og det var ikke at ønske, at der skulde komme saa svære Tider, at det blev en Nødvendighed at melde sig ind for at opnaa den Støtte, der kunde trænges til. Men de Handlende hurde paaskønne Bestyrelsens Arbejde saavidt, at de uden at skulle anmodes om det, meldte sig ind, alene ud fra den Betragtning, som Livet lærer enhver nutildags, at Sammenhold blandt dem, der har fælles Interesser, maa der være, hvis der skal opnaas Resultater, der er nødvendige og gavnlige for Standen.

C. E. Petersen.
Æresmedlem fra 1935.

— 20. Jan. 1927 havde C. E. Petersen været Medlem af Bestyrelsen i 25 Aar, og der blev i den Anledning foranstaltet en Festlighed, hvor Hr. C. E. Petersen selvsagt var Hovedpersonen, ligesom der ved denne Lejlighed skænkedes ham et Guldur med Inskription.

Hr. C. E. Petersen blev ved sin Afgang paa Generalforsamlingen i 1935 udnævnt til Æresmedlem af Foreningen.

— Ønsket om en *Nedsættelse af Kontingenterne* har undertiden været paa Tale, saaledes ogsaa sidste Gang i 1928.

Bestyrelsen tog sig da for at søge oplyst andre Foreningers Kontingenter, den Udvikling, der fandt Sted indenfor disse Foreninger, og det Arbejde, der udrettedes. Det viste sig da, at vor Forening trods det noget større Kontingent meget vel taalte at sammenlignes med andre tilsvarende Foreninger, idet der fra Urtekræmmerforeningens Side gøres et meget stort Arbejde for Medlemmerne, saavel merkantilt som filantropisk, og det er ikke helt umuligt, særlig da hvis den merkantile Kamp stadig tilspidises, at man engang i Fremtiden maa anmode Medlemmerne om et endnu større Tilskud, og sammenlignet med f. Eks. Fagforeningskontingenter, er vort meget ringe. Det kan indvendes, at Fagforeningerne har et større og udvidet Formaal, og dertil kan svares, at vort nuværende Kontingent har rent forretningsmæssige Formaal; men Fremtiden kender ingen, maaske det kan blive nødvendigt ad Aare med en endnu tættere Sammenslutning. Efterhaanden som Livsvilkårene vanskeliggøres for vort Fags Udøvere, maa der fra de kommende Bestyrelses Side gøres Forsøg paa at raade Bod derpaa, og alle saadanne Forsøg og Realisation heraf gøres ikke uden Udgift. Der kan maaske være enkelte Urtekræmmere, der er saaledes funderet, at det skulde synes mærkeligt for dem ikke at kunne klare sig ud af de Vanskeligheder, Fremtiden maatte skabe, men Fru Fortuna, Lykens Gudinde, kan være svigefuld i sin Adfærd, og det er ikke altid, naar hendes Terning kastes, at det bliver den store Gevinst. Det hedder derfor: i Dag mig, i Morgen Dig, derfor er Foreningsliv og Sammenhold saa nødvendigt, at ingen, der virkelig tænker sig om, tør undvære det. Vi kommer næppe til at drøfte Nedsættelse af Kontingenterne under disse Synspunkter.

Ved Udarbejdelsen af dette Hæfte eller Blad har vi saa vidt muligt undgaaet at kopiere det, der tidligere er udsendt; men angaaende *Kolonihavesalget* er der en Opsats, som vi ikke kan nægte os den Fornøjelse at aftrykke i sin fulde Form; det var Synd, om den skulde gaa i Glemmebogen.

— Ved Anmeldelsen af den af os i 1932 udgivne Bog bemærkede et af Hovedstadens Blade, at Urtekræmmerforeningen med stor Nidkærlighed værnede om sine egne Interesser, alt imens vi bravt huggede til os af andres. Dette kan natur-

ANDERSEN & ALBECK

TELEFON: CENTRAL 6115

FERD. FOGS EFTF.

TELEFON: CENTRAL 9890

RØMERSGADE 11 · KØBENHAVN K.

Kaffe og Kolonial en gros

EMDRUP SÆBEFABRIK ^{A/S}

EMDRUPVEJ 44

Telef. Ryvang 4158 og Ryvang 4159

Specialitet:

Krystalsæbe

Sæbespaaner

Toiletsæbe

d'Herrer Købmænd!

Indhent i egen Interesse Tilbud, naar
De staar for Køb næste Gang.

ligvis kun dreje sig om Tiden efter Laugenes Ophævelse, da det før den Tid var trukket op med meget skarpe Linier, hvad der tilkom hvert Fag at handle med. Senere har der staaet en uop-hørlig Kamp imellem de forskellige Grene af Handelsstanden; men der tror vi nok, at vort Fag kan sige »Hus forbi«, vor Kamp har udeluk-kende været indskrænket til Forsvaret, men det har sandelig ogsaa givet Faget nok at gøre. Og det er da ogsaa saa ligetil, at det store Handels-fag altid er udsat for de fleste Angreb udefra, da de har de mange Ting at handle med.

— Endnu saa sent som 1890 var der saare lidt i København, der hed *Specialforretninger*. Urte-kramforretningerne havde alt, hvad man an-vendte i en Husholdning, baade det direkte til Husholdningsbrug og til Enkeltpersoner, dette sidste var der et meget ringe Forbrug af. Man tænke blot paa, hvor grumme lidt, der den Gang brugtes af Soigneringsartikler. Og hvad havde f. Eks. den Gang en Grønthandler i sin Butik. Grøntsager, ikke stort andet, nu har man udvidet det til at være en *Frugt-, Grønt- og Kolonial-handel*.

Under en Diskussion inden for de to Fag for et Par Aar siden kunde man aldeles ikke faa Øje paa, at meget af det hørte hjemme i vort Fag. Nej, man svarede: »De Ting, der er Tvivl om, det er fælles Artikler, de andre hører til Frugt- og Grønthandel.« Der kan næppe være Tvivl om det, der er rigtigt eller ikke rigtigt her. Vi har i hvert Fald ingen daarlig Samvittighed.

Mel- og Gryn-Specialbutikker er ikke af ældre Dato; men deres Evne til at skelne mellem Kolo-nial og Mel og Gryn er lige saa ringe, at For-skellen mellem disse to Handelsgrene ogsaa er blevet helt udvisket.

Specialiseringen af vort Fags Artikler har ved-varet siden, og det behøver næppe at anføres, at i saadanne Tilfælde drejer det sig slet ikke om de Ting, der er ringe Avance paa, tværtimod.

Udviklingen gaar i Bølgegang, snart oppe, snart nede. I de senere Aar ser det ud, som om den gaar ad nye Veje igen. Der har fundet en Sam-menslutning Sted af de forskellige Specialforret-ningers Varer, saa den Tid maaske ikke er fjern, da man man spørger: Hvor blev Specialisten af?

Vi har for Tiden noget, der hedder *Kolonial-mejerier*. Det er for Resten noget Vrøvl. Det kan hedde begge Dele for sig, men Betegnelsen: et Kolonialmejeri hører ingen Steder hjemme. Der har man en Sammenblanding af snart lidt af hvert. Det burde være saaledes, at Smør, Marga-rine og Mælk, som er mere modtagelig for frem-med Lugt end nogen anden Handelsvare, burde

sælges i Butikker for sig selv. Mejerierne kan indvende, at Urtekræmmere ogsaa sælger Smør; men for det første er det kun indpakket Smør, og for det andet er det kun i Selvforsvar overfor Mejerierne, at denne Handel er blevet til.

En af de store Ulemper, dette »Kolonialmejeri« fører med sig er, at Mejerierne maa have aabent om Søndagen, Kolonialbutikkerne ikke. At flytte Kolonialvarerne ud af Butikken, lader sig selv sagt ikke gøre. Ifølge Loven skal de da være iso-lerede, og det sker paa den Maade, at man hæn-ger et Stykke Lærred over, saa er det lukket inde, eller naar det bliver taget særligt strengt, bliver der sat Finérplader for, som stænges med en Krog eller lignende til at dreje for. Det hæn-der, naar man kommer ind i et Ismejeri om Søn-dagen, at man faar at se, at man meget let kan stikke en Haand ind bag ved Forhængen og finde frem et eller andet af det gemte; det skulde man for Resten ikke tro, at man kunde, men det sker virkelig! Ja, det kan hænde, det sker jævnligt. Man kan om Søndagen se den eksempelløse Dri-stighed i Byens Sidegader, at man kommer ud fra Ismejeriet med Bajerskøl i Haanden. Det har jo altid gaaet godt, hvorfor skulde det saa ikke blive ved! Hvis en Kolonialhandler fandt paa at sælge Øl eller andet Mundgodt efter Lukketid eller om Søndagen, da vilde han sikkert meget snart erfare, hvilken Forskel der er paa ham og Kolonialmejeriet. Det er denne Forskel for Loven, vort Fag ikke er tilfreds med, vel at mærke, vi ønsker ikke at faa Lov til at holde aabent om Søndagen, vi ønsker blot, at de andre ikke maa have Butikken saa blandet, at Fristelsen skal ligge saa lige for, baade for Kunde og for »Kolonial-mejerist«.

2 Bestyrelsesmedlemmer fra vor Forening havde engang taget sig for at opnotere alle de Overtrædelser, der om Søndagen fandt Sted i Is-mejerierne paa Frederiksberg. Derefter fik de Foretræde hos den daværende Politimester. Men han bar sig ad som Politimesteren i Hobro, han slettede det hele og gjorde intet derved. Det var en flot Gestus, og det førte kun til, at vore to Medlemmer stod uforstaaende og spurgte efter Lighed for Loven; de fik intet Svar, og Ismejeri-erne handler videre.

Kaffespecialbutikkerne er vel nok de ældste af »Specialbutikkerne«, men at skelne dem fra en Porcellænsforretning eller en Isenkramforretning, kan undertiden være svært nok, og man vil vel inden for disse Butikkers Omraade med deres Dispositioner med at gribe ind i saa mange andre Fag læse lidt om den økonomiske Kamp, der meget ofte føres ogsaa der. Men i Betragtning af,

L. F. MØRCK & Co.

KAFFE OG SUKKER

EN GROS

KAFFEBRÆNDERI

ETABLERET 1837

Knabrostræde 3

Telegram-Adresse: Mørcks, København · Telefon: Central 295 og 296

BEAUVAIS' BLAA BAANDS FRUGTVINE

Kr. 2.00
pr. 1/1 Flaske inclusive

Kr. 2.25
pr. 1/1 Flaske inclusive

Kr. 2.25
pr. 1/1 Flaske inclusive

Kr. 2.25
pr. 1/1 Flaske inclusive

at Specialiseringen i alle Tilfælde gik ud over vort Fags Indehavere, er det ikke underligt, om vi da siger: det er ikke os, der gav Anledning til Kampen. Det er ikke os, der bravt huggede til os. Vi har derimod stadig maattet afgive.

Gadehandelen havde ved vor Jubilæumsperiodes Begyndelse kun et meget ringe Omfang. Det indskrænkede sig væsentlig til Fisk, lidt Grøntsager og mere sjældent: Frugt. Vi er blevet vant til adskilligt andet i de senere Aar. Det er ikke mere som den Gang kørende Vogne, hvorfra man saa højroestet som muligt falbød de Varer, man førte med sig. Nu er det hele Butikker med faste Stader overalt i Byen, dog naturligvis hyppigst der, hvor de fastboende Handlende havde noget Salg. Efter samme System som Specialforretningerne benyttede sig af.

De Handlende har altid haft noget ondt ved at forstaa Magistratens Stilling overfor Gadehandelen. Det kunde til Nød forstaaes, at man tillod enkelte arbejdsløse kørende at falbyde Frugt, Fisk og Grøntsager og lignende fra Trækkevogn, selv om det maa siges at være en oplagt Misforstaaelse og Uretfærdighed mod de fastboende Handlende, der maa udrede først Husleje og derefter Skatter og Afgifter, mens Gadehandleren kan holde lige udenfor Butikken og gøre Forretning uden at betale Afgift til hverken Husvært eller Kommune, og hvordan tror man, det gaar med Skatten? Ja, den maa de Handlende betale, der bor til Leje, dem kan man altid faa fat i, de maa føre lovmæssigt Regnskab til Eftersyn for Skattevæsenet.

Saa kommer der yderligere hertil: Er det altid dem, der har Vognene og Staderne, der er Ejere af Forretningen? Der menes ofte Nej. De staar der blot og passer Udsalget i Løbet af Dagen, mens Gadegrosserereren forsyner Vognen med, hvad der maatte mangle.

Den Maade, hvorpaa denne Handel foregaar, er den tilfredsstillende? Langt fra!

Hvis det kun drejede sig om Frugt, der kan vaskes, før det spises, kunde det nogenlunde gaa; men der sælges mangehaande andre Ting, f. Eks. Ost, udskaaret røget Laks. Varer, som hos de butikshandlerne er undergivet Sundhedspolitiets strenge, og lad os sige det her, nødvendige Forskrifter og Kontrol. Hvad disse Varer udsættes for af Uhumskheder fra Gaden, det kan vi hurtigt blive klar over. Affald fra Hunde og Heste tørres i Solen, og Vinden giver det Eyne til at komme allevegne hen og hen til de udækkede Fødevarer. Kan man begribe, at nogen vil købe det? Kan man forstaa, at Sundhedspolitiet tillader denne Handel fra Trækkevogne eller Portaabninger?

Vi kan i denne Forbindelse spørge: Hvor opbevares disse Butikker om Natten? Bliver Trækkevognen kørt ind i et Skur i en eller anden Gaard, faar Varerne Lov at staa der, maaske overdækket med et Lærred eller andet, man har ved Haanden? Har mange Slags Dyr Adgang til det? Lugten af Varerne skal nok trække dem til.

Kunde der ikke tænkes andre Maader at sørge for de arbejdsløse paa, end at de i den Grad skal tilsidesætte Hygiejnens Forskrifter. Vi kan sige, at de indirekte faar Lov dertil. At de krænker de fastboende Handlendes Rettigheder, det kan lige nævnes, men der er næppe nogen andre end os selv, der tager Notits deraf.

Gadehandelen har stadig udviklet sig, i Mængde, ellers ikke. Det er et meget beskedent Ønske fra Handelens Side, at vi engang maa se denne Handel under andre og heldigere Former og helst, at den helt ophørte.

— Der var i 1932 Planer fremme — hvorfra, de kom, véd vi ikke — om en »*Handelsstandens Forbrugsforening Hafnia*«. Man kunde som Leverandør afslutte Overenskomst med Købmandsbanken, hvor man kunde købe Rabatkort eller Mærker i mindst 10 Ark à 40 Mærker. Heldigvis blev dette ikke til noget. Saa vidt vi kan se nu, vilde det have voldt Handelsstanden stort Besvær med dette som Baggrund at røre ved Rabatsspørgsmaalet, baade den Gang og maaske langt ud i Fremtiden.

— *Ølavancen*. Igennem mange Aar har dette Spørgsmaal staaet i Forgunden ved Foreningens Møder og Sammenkomster og ligeledes ved Bestyrelsesmøderne. Vi ved derfor, at der, hvor Ølavancen skulde bedres fra, er man ikke uvidende om vore Ønsker, ja, man er endda ikke uvidende om, at vore Ønsker er berettigede.

Som Forholdene ligger nu, er vi ikke blind for, at en Prisforhøjelse fra det købende Publikum ikke vil blive hilst med Glæde; men er det den eneste Udvej, maa Bryggerierne og de Handlende se at enes ogsaa om dette. Det maa da være naturligt, at Udgifterne ved Forbruget betales af den, der ønsker at bruge det, og ikke som nu delvis bæres af et Mellemlid.

Ønsket eller Kravet om en Ændring vil blive fremsat i stedse stærkere Form, indtil det lykkes at faa det ændret.

— *Salg af The* er i de senere Aar foregaaet ad mange mærkelige Veje, skal vi sige ikke helt lovlige. Vi ser saaledes, at der fra en Kiosk paa en Jernbanestation er solgt The, formodentlig baade i Tide og Utide. Ja, vi har endnu i Aar erfaret, at en Husmoderinstitution her i Byen heller ikke undsaa sig for Garderobesalg af The.

Aktieselskabet

Københavns Sukker Raffinaderi

Carl Jacobsensvej 25

København, Valby

Telegram-Adresse: Købsukraf

Telefon: Central 9881

Hovedforhandler

GEORG BESTLE A/S

København K.

Det vil ved Foreningens Mellekomst blive hindret.

— *Sukkerprisen*, som igennem flere Aar har givet Anledning til højlydt Klage fra Medlemmernes Side, var i 1932 bragt saa langt ned, at der sagdes, det ikke længer kan kaldes ærlig Handel, idet man maa gaa ud fra, at en Handel bør afkaste Fortjeneste til Købmanden, da han ellers maa dække sig for det Tab, der opstaar, ved en større Pris paa andre Ting. Vi havde haabet, at nu da alle andre Stænder blev imødekommet fra Regeringens Side, ogsaa vi gennem Lovgivningen skulde opnaa et Resultat, der var os gunstigt; men vi har senere erfaret, at det blev der intet af.

— En Skrivelse fra Politiet var indgaaet, hvori man tog Sigte paa Nødvendigheden af et Samarbejde mellem Politi og Publikum for at forebygge de mange Indbrudstyverier, i det paagældende Aar ca. 5000. Politiet demonstrerede i den Anledning forskellige Sikringsmidler og inviterede vor Forenings Medlemmer til et Besøg i vedkommende Afdeling i Politigaarden.

— Paa en *Generalforsamling* var der atter fremsat det kendte Udtryk: Bestyrelsen udretter intet. Det blev tilbagevist saaledes: Er der noget Sted, hvor der arbejdes i disse Tider, saa er det i Handelsorganisationerne. Alle Lederne virker kraftigt for Standens Interesser, men mange Medlemmer savner den rette Forstaaelse af Organisationens Betydning, saa man ikke altid har Følelsen af, at have Standen med sig. Dette kan kun bebrejdes Medlemmerne, men ikke Lederne. Hvis Medlemmerne vil slutte op om deres Organisation, skal der nok komme flere Resultater.

Den samme Klage fra Medlemmerne vil vedblive, men kun fra dem, der ikke følger med i det, der arbejdes, i alt det, der sker for at gavne Standen. For at give Medlemmerne noget mere Kundskab til Bestyrelsens Arbejde, besluttedes det saa at sætte Referaterne af Bestyrelsesmøderne i Medlemsbladet, eller i alt Fald den Del af Referatet, der i Øjeblikket taalte Offentliggørelse, for naturligvis er der mange Ting, der bliver forhandlet om, som dog ikke publiceres, i hvert Fald ikke de forberedende Forhandlinger, men kun det eventuelle endelige Resultat. Men Arbejdets Mængde ser ingen, det føles kun af den til enhver Tid siddende Bestyrelse, og dette Arbejde gøres ofte unødvendig svært af Kritikken, der jo gerne anføres i en saadan Form, at den gør Fortræd og ingen Nytte.

Bestyrelsen er ikke Mimoser, lige saa lidt nu som dengang; men Kritikken bør i sin Form

være oplysende og vejledende, da vil den gøre Arbejdet lettere for de ledende og Resultatet langt bedre for Foreningens Medlemmer.

— »*Dansk Arbejde*« *Dagen*. Medlemmer af vor Forening deltog ogsaa i den Konkurrence, der var udskrevet af »Dansk Arbejde«. Publikum skulde ved Afstemning være Dommere i Spørgsmaalet: Hvor er det smukkeste pyntede Vindue? Foreningen udsatte 2 Præmier (Sølvbægre). Ligeledes var der fra »Dansk Arbejde«s Side udsat 20 Præmier. Byen inddeltes i 10 Distrikter. Det blev 2 til hvert Distrikt, 1 for det smukkeste pyntede Vindue og 1 for det mest dansk prægede. Der blev gjort en Masse Anstrengelser; men der var naturligvis kun faa, der fik Præmie, og deriblandt Vinduer, der var pyntet af en Ekspert og ikke af den Handlende selv, ligesom en enkelt Vare kunde dominere et helt Vindue, som fandtes værdigt til Præmie. Ikke alene Vinduerne hos de Handlende, men hele Byen var klædt i Festdragt, danske Farver.

— *Hovedstadens Brugsforening*, som i Aarenes Løb har arbejdet stærkt paa at vinde Proselytter, og som synes at have en særlig bekvem Adgang dertil, idet de anvendte den offentlige Statistik, omformet efter deres Opfattelse, i Reklameøjemed for deres Virksomhed. Vi har informeret Statistisk Bureau herom og fik til Svar, at den Statistik, der var anvendt, ikke var helt i Overensstemmelse med det rigtige, og fra Kontorets Side anførtes, at Statistiken ikke var tænkt anvendt i Propagandaøjemed; men desværre, føjedes der til, bliver den det alligevel. Den Statistik, der foreligger udsendt for at hverve nye Brugsforeningskunder, er da ogsaa saa betydningsløs, at den, der kan dømme sundt derom, hurtigt er klar over, at det ikke er der, man henter sin Fordel. Vi har jo senere erfaret, hvorledes Retten saa i dette Spørgsmaal ved den Dom, der i Efteraaret blev afsagt derom.

— *EPA-Forretningerne* (Einheits Preis Aktiengesellschaft) begyndte ogsaa at vise sig her i Landet, efter at man i Sverrig allerede havde kæmpet mod dem en Aarrække. Det bestaar i Masseopkøb af en enkelt Varesort, hvorved Prisen trykkes langt ned, og bagefter kastes Varen ud paa Markedet til en saa fabelagtig Pris, at den Handlende, der bor i Nærheden og forsøger at sælge en lignende Vare, hurtigt opdager, at det er ganske haabløst, da hans Pris ligger adskilligt over EPA's Pris.

EPA-Forretningerne er ikke som andre forsynet med allehaande Ting, men arbejder udelukkende med Specialer, snart med et, snart med et andet. En saadan Form for Forretning kan kun

AGGERBECK'S

Toiletsæber

Sæbespaaner

Blødsæbe

Hudplejemidler

Mundplejemidler

Haarplejemidler

Parfumer

Chemisk- tekniske Fabrikata

HORSENS Telefon 27 & 93

KØBENHAVN V. Centr. 3482

FOSKA-GRYN

er fremstillet paa Foranledning af
Professor Møllgaard

BÄHNCKE'S

SENNEP
SÆTTER SMAG PAA FISKEN

HANS JUST

Generalrepræsentant for:

HENNESSY COGNAC

KING GEORGE IV WHISKY

GRAND MARNIER LIQUOR

SEAGER'S SPECIAL DRY GIN

KRUG CHAMPAGNE

NOILLY PRAT VERMOUTH

trives i Storbyer, men den kan ogsaa der være aldeles ødelæggende for Handelsstanden.

Vi kan kun appellere til dem, der muligt er fælles Leverandører til begge Parter, at de ikke vil glemme os for den nye, store Kunde, der hedder EPA. Bestyrelsen besluttede da at sende en Rundskrivelse til dem, man mente vilde kunne optage en saadan Forbindelse.

Nu, da disse Linier skrives, er Enhedsforretningerne under Debat paa Rigsdagen. Det viser sig her som saa ofte før, at Partiet Venstre ikke forstaar Handelsstandens Ønsker, det kunde man vel omtrent have sagt forinden. Venstre interesserer sig kun for Bondepolitik og ikke for Handelsstanden. Man skulde ellers tro, at Politik er et Samfundsspørgsmaal, der rækker længere end til ens egen Gadedør. Der anføres, at der endnu er saa faa af EPA-Forretningerne, saa de endnu ikke har opnaaet at gøre Skade. Men naar Venstre engang bliver overbevist om, at nu gør de Fortræd, saa er det for sent, saa er en Lovgivning derom rimeligvis overflødig, for da kan de næppe udryddes, i hvert Fald ikke uden Tab for de paagældende Indehavere. Blev det forbudt nu, da var dette Tab udelukket, samtidig med, at man forebyggede deres ødelæggende Virksomhed overfor den øvrige Handelsstand.

— *Undersalg af Persil* forekom af og til i Begyndelsen af dets Fremkomst, men faa har mestret den Kunst at slutte en Overenskomst om Pris og Salgsforhold og faa den respekteret som Persil har kunnet. Vi beundrer det i samme Maal, som vi paa Handelsstandens Vegne er taknemlig derfor. Vi har undertiden faaet tilsendt et Beløb, 50 Kr., som Konventionalbøde for Undersalg. Der bliver slaaet ned straks, og den, der engang har faaet en Bøde, tager sig næste Gang i Agt. Der skal jo sælges en Del Persil, før der er indgaaet 50 Kr. i Fortjeneste igen.

— *Danske Købmænds Handels Aktieselskab* var under Omtale i November 1934 ved et Bestyrelsesmøde, hvor en Handlende klagede over deres Salg til Mejerierne, og hvad værre var i en Købmænds Øjne, de optog Mejerierne som Aktionærer, hvad vi vilde mene ikke var i Overensstemmelse med godt Købmandsskab.

— *Svendborg Eddikefabrikker* tilskriver os, at de fremtidig ikke sælger Eddike til F. D. B., men alene til de Handlende. Der oplystes samtidig, at Brugsforeningen har anført som Grundlag for Samhandel, at Fabrikken leverede saa mægtigt et Kvantum til F. D. B., at den derved var i Stand til at gøre saa fordelagtige Indkøb, at deres Fortjeneste paa F. D. B.'s Køb maatte dækkes ved Fortjeneste paa Salget til andre Kunder. Denne

Tanke er saa horribel, at man forud kan sige, at den har ingen Købmand været Mester for. Idéen er godt fundet paa, men smuk er den ikke.

— *Marketenderierne*, som trives bedre nu end nogensinde før, er egentlig ikke Marketenderier i den Forstand, som da de begyndte, kun med Forfriskninger til Personalet. Det har udartet sig til hele store Handelsvirksomheder, hvor man tilsyneladende tilsidesætter ethvert Hensyn til Lov om Handelsnæring. Der handles med alt fra A til Z, og hvad man ikke har, modtages der Bestilling paa til senere Levering eller med Rekvirition til Firmaer i Byen, hvorved man søger at komme uden om den ene Gren af Handelsstanden, Detailhandelen; men man kan vel nok være helt sikker paa, at hele Detailhandlerfortjenesten faar Forbrugeren næppe.

Det er godt gjort at et Marketenderi i 1933 omsatte for 591.000 Kr. og i 1934 for 650.000 Kr. Der findes 112 Marketenderier med Borgerskab i Havekolonier, og disse svarer Afgift af Handelen med stærke Drikke. I Fabrikker 213 med Magistratsbevilling og 51 med Borgerskab og Afgift af Spiritushandel, samt endelig 42 kooperative, ialt 418 Marketenderier i København. Denne Plage er for Handelsstanden meget alvorlig; og sideløbende hermed er Omløberiet, som tidligere er omtalt, ogsaa taget til i de senere Aar.

— *Fritz Paustian* døde 27. Aug. 1935, og der blev tilføjet Medlemsprotokollen en Udtalelse derom, hvori udtrykkes det Tab, Foreningen havde lidt og den Taknemlighed, vi alle hver for sig skyldte ham. Det hedder til Slut: Vi samler vore Tanker i dette ene lille Ord, Tak! ringe af Størrelse, og dog rummer det alt, hvad vi føler i dette Øjeblik. Æret være hans Minde!

— *Georg Hansen* blev valgt ind i Bestyrelsen 1920, og det var ikke et tilfældigt Valg. Han havde nemlig allerede længe vist en brændende Interesse for Foreningen. Valgtes først som Suppleant og rykkede ind i Bestyrelsen, da L. Pedersen afgik ved Døden. Det kan siges uden at forklejne nogen, at det var Georg Hansen, der som Medlem af Handelsudvalget altid maatte trække det store Læs af Arbejdet. Paustian var ikke stærk de senere Aar, og Georg Hansen havde Foreningsinteresser og Arbejdslyst som faa. Men det gik ham som saa mange før ham, at da han skulde til at nyde Glæden af sit Arbejde som den førende indenfor Urtekræmmerforeningen, var der vokset en Stab af Medlemmer op, som kun kendte Georg Hansen efter Nuet og ikke tænkte fuldt saa meget som de ældre paa den Værdi, han havde været for Foreningen gennem mange Aar. Imid-

ANTHON BERG'S

Fyldte og rene

CHOKOLADER

•

Fornemste danske Mærke

•

Aktieselskabet

” **OTA** “

DE FORENEDE
HAVRE- OG RISMØLLER

Brug trygt

Produkter

*Paa Jubilæumsdagen gøres
d'Her. Købmænd opmærk-
som paa, at Original Bjergvin
kunfaas hos Hans Chr. Rasch.*

Georg Hansen.

lertid kan det tænkes, at Georg Hansen betragtede det som en Lettelse at være lidt fri.

Georg Hansen var, som anført, Bestyrelsesmedlem i 16 Aar, blev Næstformand ved C. E. Petersens Fratræden i 1935 og overtog Formandsposten ved Paustians Død i Efteraaret samme Aar.

Ved Generalforsamlingen April 1936 med den største Deltagelse i Foreningens Historie, skiftede Bestyrelsen enkelte Medlemmer, idet *Georg Hansen* og *Carl Hemstra* ikke blev genvalgt, hvorimod *Wald. Jensen*, *A. Moesgaard* og *A. Ingerslev* indtraadte i Stedet for. Paa det konstituerende Møde valgtes *Wald. Jensen* til Formand og *A. Moesgaard* til Næstformand.

— *Wald. Jensen* havde allerede i mange Aar været en trofast Gæst ved Generalforsamlingerne og tog altid levende Del i Diskussionen og viste dermed stor Interesse for Foreningens Trivsel og Medlemmernes Velfærd.

I Hellerup, hvor *Wald. Jensen* har sin Virksomhed, har han gennem adskillige Aar været en Forgrundsfigur. Der er efterhaanden betroet ham mange betydningsfulde Hverv, som han har røgtet med en saadan Nidkærlighed, at det gør hans Navn og vor Stand Ære. At han har været en brugbar Kraft, ses ogsaa deraf, at han er Medlem af Københavns Amdsraad, et meget ærefuldt Hverv, som kun sjældent er blevet tildelt en Mand af Købmandsstanden.

Ved *Wald. Jensens* Mellekomst er allerede mange Opgaver løst paa en for vore Medlemmer heldig Maade, og Foreningen ser derfor op til ham som den, hvis Formandsskab og hele Stræben kun gaar ud paa at gavne Standen og værne Medlemmernes Interesser.

Ved det første Bestyrelsesmøde paa Kontoret

efter Valget bød Hr. *Wald. Jensen* velkommen, idet han fremhævede, at Bestyrelsens fælles Interesser udelukkende stillede imod Foreningens Trivsel og Velgaaende, hvortil hver især paa lige Fod maatte bidrage.

— Hr. *A. Moesgaard* fejrede i 1936 25-Aars Jubilæum som Købmand og viste i den Anledning vore gamle Beboere paa Stiftelsen den Opmærksomhed, at holde en lille Festlighed for dem til megen Glæde for alle.

Arbejdet indenfor Bestyrelsen deltes, saaledes at Formanden tager sig af alle merkantile Anliggender, mens Næstformanden leder Foreningens filantropiske Virksomhed.

Af store Sager, der er gennemført med et heldigt Resultat, maa nævnes Ordningen angaaende Salget af *Gluten Mel*, der er forbeholdt vor Stand og til en fastlagt Pris. Det er at haabe, at denne Nyordning maa skabe fortsat Tilfredshed.

Ligeledes fik vi ved Fællesrepræsentationens Mellekomst en Nyordning i Stand med Københavns Kommune angaaende *Elektricitetsprisen*. Det kan ikke rigtig ses i Øjeblikket, hvor meget eller lidt værdifuld, den er; men det er flere Gange hævdet, at det var det eneste, der kunde opnaas, og saa maa vi jo forsøge at være tilfredse, selv om Prisreguleringen ikke blev af den Art, at den almindelige Detailhandlerstand kommer til at mærke Forandringen synderligt.

— Af indgribende Sager i Foreningens Liv maa vi omtale *Kredsinddelingen*, der er taget op igen. Der er arbejdet energisk, og vi ønsker for dem, der har trukket det store Læs, at det maa lykkes at faa Kredsinddelingen saaledes fasttømret, at den indgaar som et afgørende Led i Foreningens Opbygning.

Wald. Jensen.
Formand fra 1936.

Kræse Kunder

forlanger

NESTLÉ'S
CHOKOLADER

- og hvem er ikke kræsen?

NESTLÉ

Nordisk Aktieselskab

Roskildevej 43 · Telf. Central 6307

Skandinavisk Kaffe & Kakao Ko.

AKTIESEKSKAB

Frihavnen

København Ø.

Central 0825

Købmandsskolens Dekorator-skole

Foreningen til
unge Handelsmænds
Uddannelse

Vinduespyntning
Tegning

Skilteskrivning
Reklame

Købmandsskolens Special-Kursus

Foreningen til
unge Handelsmænds
Uddannelse

Kursus for vordende Repræsentanter
Salgsøvelser **Salgsteknik** **Markedsanalyse**

— I November sidste Aar blev der, efter Indsamling blandt Foreningens Medlemmer, sat et smukt *Mindesmærke paa Fritz Paustians Grav* paa Solbjerg Kirkegaard. Ved Afsløringen talte C. E. Petersen, Wald. Jensen og Søren Wiene. Tanken om Indsamlingen til Mindesmærket var opstaaet blandt Medlemmerne og fandt saa god Tilslutning, at næsten hele Udgiften dækkedes derved.

— *Illum* havde haft nogle helsides Annoncer i Berlingske Aftenavis, og deri var anbragt Annoncer fra flere førende Importører af Vin. Set med Købmandsøjne saa dette meget uheldigt ud, og Medlemsbladet paatalte det da ogsaa omgaaende. Vi antager, efter det, der siden er sket, at det ikke vil gentage sig, og saa skal vi være tilfredse.

Love og Retssager. Beskatning og Restriktioner.

— I 1892 fik vi den første Forsmag paa *Beskatning af Bajerskøllet*. Før den Tid kunde man købe en Bajer for 7 Øre og pr. Dusin $\frac{1}{2}$ Øre Afslag for Partiet. For den, der rigtig har Smag for Øl, maa Tænderne løbe i Vand ved Tanken. Indkomsten ved Beskatningen blev anvendt til at gøre Sukker- og Petroleumsprisen lavere. Saa vidt vi erindrer, varede det ikke ret længe, før Sukkerprisen var paa samme Niveau igen. Det eneste helt sikre, vi opnaaede, var, at Øllet var blevet dyrere; men det var dog rene Bagateller mod, hvad vi senere er blevet præsenteret for, og Enden er maaske ikke endda.

Verdenskrigens store Vanskeligheder begyndte i Slutningen af 1915 og Begyndelsen af 1916 først rigtig at vise sig, og man blev stillet overfor Begrebet Klausuler, Hæftelser, der fra de forskellige Regeringers Side var lagt paa Varerne. Hvis vi ønskede at faa dem, maatte de ikke være Genstand for Reeksport Men deroppe paa Kanten af Ret og Uret var det jo, at den store Fortjeneste laa, og der var aabenbart adskillige, der maatte bøde haardt for deres Mangel paa Evne til at skelne mellem disse to Poler.

Dommeren, Hr. Thorup, der havde disse Sager i sin Haand, var ikke blid, og det kan jo godt hænde, hvis han tænker tilbage paa den Tid, at ogsaa han selv har denne Følelse; men Sagernes Mængde gjorde, at der skulde handles hurtigt, og der maatte maaske ogsaa statuere Eksempler, der kunde virke afskrækkende. Det var en grim Tid og mange af vore Fagfæller dumpede ogsaa ind i noget urigtigt af Vanvare, mens andre

vel nok var ude om sig for den løkkende Gevinsts Skyld.

Den første Form for *Socialhjælp* fik vi i 1916. Det var *Dyrtidsmærker* à 50 Øre, der dog kun maatte anvendes til Nødvendighedsartikler. Men det gik med disse Mærker, som det gaar med al anden Hjælp af denne Art. Den kan bruges, men ogsaa meget ofte misbruges. En Mand havde faaet samlet saa mange Mærker, at han lige akkurat kunde faa $\frac{1}{2}$ Aquavit. Den gik dog ikke, skønt han hævdede, at det var meget nødvendigt for ham.

— Januar 1917 fik vi de første *Rationeringskort* (for Sukker). Det blev senere meget værre; der var Rationeringskort paa mangehaande Ting; de varede Krigen ud, og det var med stor Glæde, man afleverede de sidste; thi disse Kort var ikke alene til stort Besvær for de handlendes Regnskaber; men de bidrog til skarpe Sammenstød mellem Købmand og Kunde, ligesaa bittert som et Sammenstød om en tom Flaske kan være. Adskillige Kunder gaar endnu med en Samvittighed, der er stærkt flosset i Kanten. Det var en Sport eller snarere en personlig Tilfredsstillelse for disse at »glemme« at aflevere Mærker. Varer, der først var udleveret uden Mærke, fik man uhyre sjældent Mærker for bagefter; der var dengang som nu Husmødre, der aldeles ikke kunde administrere.

Rationeringen har vi stadig; nu hedder det blot *Valutarestriktioner*, og dette System har vi arbejdet under i de sidste Aar. Tidligere var det Forbrugerne, der rationeredes; nu er det Importørerne og derigennem Handelsstanden. Det er meget strengt at arbejde under Valutasystemet, og det fører ligesom de forrige Restriktioner til en Fordyrelse af Varerne. Jernindustrien og Tekstilindustrien beskyttes derved, at der som Regel kun gives Valuta til de nødvendige Raaprodukter og Halvfabrikata, men ikke til Færdigvarer. Derigennem bliver den danske Arbejderstand privilegeret; men det købende Publikum faar at mærke, at vor hjemlige Industri ingen Konkurrence har. De Ting, der fremstilles, bliver paahæftet en Pris, der ofte er unødvendig stor, fordi Konkurrencen, den naturlige Prisregulator, er borte.

Man arbejder i vore Nabolande omtrent efter de samme Principper, hvilket fører til, at Forholdene ikke bedres stort ved de trufne Dispositioner; hvad der vindes ad en Vej, tabes ad en anden.

Omtrent samtidig med Indførelsen af de foran omtalte Rationeringskort oprettedes *Kommunens Folkekøkkener*, og derefter kom de Slag i Slag, alle de Institutioner, der havde til Formaal at

Kampmann
&
Herskind A/s

**KUL
COKES
CINDERS**

Vestergade 2
Telefon Central 2628

- »Sunshine« Pudsecream
- »Sunshine« Sølv Polish
- »Sunshine« flydende Bonevox
- »Sunshine« Møbel Polish
- »Sunshine« Auto Polish
- »Sunshine« Glas Polish

Fineste danske Fabrikater.

Telf. C. 3613

Damsø 568

Emil **ANDERSEN**

Skt. Peders Stræde 30
Tlf. C. 1352

Mel, tørrede Frugter
Alt i Kolonial

EN KONGELIG DRINK
PAA HVERMANDS BORD

**HAFNIA
TAFTEL ØL**

FINESTE PRIMA HVIDTØL
PASTEURISERET BRYGGERIAFTAPNING

hjælpe de vanskeligst stillede i Samfundet; men det, der — i hvert Tilfælde for Handelsstanden — var mere iøjnefaldende, det var den Fortræd, der derved gjordes den frie Handel, der var Følgen af alle disse kommunale Indretninger. Hvis vi saa endda kunde have set, at det Beløb, der blev brugt dertil, var vel anvendt, saa kunde Handelsstanden vel have fundet sig deri; men Aar efter Aar tabtes der Millioner derpaa, der var intet deraf, der kunde svare sig, og endelig har vi sidste Aar set, at der af de Personer, der var sat til at lede det, dreves en mægtig Svindel til op imod 5—600,000 Kroner.

Saa havde vi selvfølgelig ventet, at dette blev Aarsag til Nedlæggelsen af disse kommunale Forretninger; men endnu, da disse Linier skrives, er der ikke gjort Skridt dertil. Maaske de, der har sat disse kommunale Forretninger i Scene, vil betragte det som et politisk Nederlag at fjerne dem, og derfor holdes der krampagtig fast paa dem.

— *Spiritusbeskatningen*, som Handelsstanden stadig ømmer sig under, indførtes i 1917 og havde til Formaal formodentlig dette ene: at skaffe Midler til Afhjælpning af alle de Vanskeligheder, Kri-gen skabte. Beskatningen bestod i første Omgang i, at Varerne, som de handlende laa inde med, skulde betales endnu engang. For mange handlende, særlig for dem, der var ærlige i deres Opgivelser, betød det et vældigt Tryk; men det lettedes derved, at man kunde spærre Vin og Spirituosa inde bag et Staaltraadsnet. Toldvæsenet kom saa og plomberede det afspærrede, og man fik Lov til at beholde saa meget frit, som man kunde betale straks. Resten kunde man faa frigivet lidt efter lidt efter Anmodning hos Toldvæsenet. De, der havde haft Dristighed til ikke at opgive hele Lageret, kunde høste en stor økonomisk Fordel og en meget slet Samvittighed deraf.

Det var en Forudsætning, ja mere end det, det var vedtaget ved Lov, at naar Toldafgiften ændredes igen nedefter, vilde den da opstaaede Forskel være at godtgøre de Handlende.

Efter nogle Aars Forløb ændredes Prisen paa Aquavit nedefter fra 12,50 til 8,75 pr. $\frac{1}{2}$ Flaske; men i Mellemtiden havde Regeringen været saa fremsynet, kan vi med et meget mildt Ord kalde det, at slette denne Passus i Loven, og Handelsstanden maatte atter bløde.

— *Cigar- og Tobaksbeskatningen* traadte ogsaa i Kraft samtidig med Spiritusbeskatningen. Her valgte man en anden Vej, nemlig at gøre det i smaa Afsnit ad Gangen. Vi kommer i den Forbindelse til at tænke paa Manden, der huggede Halen af sin Hund, men gjorde det af mange

Gange, for at det ikke skulde gøre saa ondt. Regeringen valgte den samme Fremgangsmaade og rippede hver Gang op i Saaret hos dem, der solgte Cigarer og Tobak, og man er da til Dato naaet saavidt, at Cigar- og Tobakssalget er blevet en rigtig daarlig Forretning. Ja, ikke for Regeringen, men for de Handlende. Man skal se sig godt for, hvis denne Del af vor Forretning skal komme til at give Overskud. Ca. 10 % har de Handlende maattet afgive til Beskatningen.

»Paa Henvendelse til Politiinspektøren om det ulovlige Salg, der fandt Sted i Kolonihaverne, var der svaret, at der intet blev foretaget, før der forelaa en Anmeldelse desangaaende — og her har vi gaaet og troet, at Politiet netop passede paa, at Lovene blev efterkommet! Der blev saa foretaget nogle Indkøb, hvorigennem det ulovlige Salg bevistes, der faldt ogsaa umiddelbart efter en Bøde af, men, saa mærkeligt det end lyder, de, der havde solgt uden Lovlighed, fik ikke Bøde, hvorimod de, der havde købt, fik en Bøde for Overtrædelse af Lukkeloven.

Vor Forening protesterede ved Hr. Overretssagfører Magnussen mod denne Dom, thi naar Politiet selv — som i dette Tilfælde — opfordrer til at indsende en Anklage, og denne fremkommer med alle Beviser, og det bare resulterer i en Bøde for Anmelderne, hvorimod de Handlende, der gaar uden om Loven, gaar fri, ja, saa maa vi tilstaa, at vi ikke kan følge med.«

— *Hjemmefremstilling af Brændevin* er forlængst anset for at være en meget strafbar Handling, og Staten er jo stærkt interesseret, idet der for hver Flaske af denne Drik gaar mange Kroner tabt; men vi Detailhandlere er ikke mindre interesseret, da Hjemmefremstilling af Brændevin ogsaa berøver os vor Fortjeneste. Samtidig trænger et andet Spørgsmaal sig paa: *Afgift paa hjemmefremstillet Vin*. Der er jo en ikke helt ringe Statsafgift paa de forskellige Vine, og saavel Statsens som vor Indtægt vilde sikkert stige, hvis man gennem Afgift paa Hjemmebrygning forsøgte at reducere Omfanget af denne. Men det er det ejendommelige ved dette Forhold, at de Handlende ikke straks har været klar over dets vidtrækkende Betydning, idet man fra deres Side med megen Umage har skaffet alle de Grejer tilstede, som skulde anvendes til Hjemmebrygning. Man har med andre Ord været med til at save den Gren over, man selv sad paa. Efterhaanden er det dog vist gaaet op for de Handlende, at Salget af Vin formindskes betydeligt ved Hjemmebrygning, og det er at haabe, at der maa kunne træffes saadanne Foranstaltninger, at Salget af Vin faar Lov til at blive, hvor det bør være,

Jensen & Møller A/S

Biscuits- & Chokoladefabriker

København

Andersen-Høyer's

VINE

SVAMPE

Største nordiske Import og Eksport
Største Udvalg og de mest konkur-
rencedygtige Priser vil De finde hos

AKTIESELSKABET EINAR WILLUMSEN

Studivestrate 57

København V.

Telefoner: Central 267 og 3968

Jacobsen & Saabye's Eftf.

Kolonial en gros

Nyhavn 43

Telf. 7832

(5 Ledninger)

og samtidig tør vi med Sikkerhed gaa ud fra, at Befolkningen, vore Kunder, faar en Vare, der ikke alene staar i Forhold til Prisen, men ogsaa rent nydelsesmæssigt set, er gavnligt for Køberen. Samtidig faar Staten da ogsaa sit, og Statskassen trænger vel i lige saa høj Grad til Mønt som Handelsstanden.

— *Lærlingeloven*, som vi fik 1920, er forsøgt ændret adskillige Gange siden da, uden det er lykkedes at naa et Standpunkt, som de forskellige politiske Partier kunde samles om. Nu, da det er tilstrækkeligt, at eet Parti stemmer derfor, er det muligt, at vi naar et endeligt Resultat. Om det saa bliver et Resultat, der er mere tilfredsstillende for Handelsstanden, end de Forslag, der ikke naaede at blive Lov, kan man ikke se endnu. Der er kun een Ting, man er helt sikker paa, og det er, at bliver det Lov, da maa man lære at bøje sig for det.

Det har jo nok hændt, at enkelte i vort Fag i de Domme, der er faldet under den gamle Lov, har haft ondt ved at se, om der blev delt Ret og Skel mellem ham og hans Lærling, naar der var opstaaet en Vanskelighed, der skulde paadømmes af Voldgiftsdomstolen. Og der er vel nok adskillige, der syntes, at Lærlingeloven talte væsentlig om en Principals Pligter, og Straf for ikke at imødekomme disse, mere end den talte om en Lærlings Pligter.

Den Passus i Lærlingeloven, der siger, at forlader en Lærling sin Plads, før Læretiden er udløbet, kan han ved Politiets Hjælp bringes tilbage, er ejendommelig. Der spørges ikke, om Principalen ønsker ham tilbage igen. Det er Principalens Pligt at tage imod ham til Trods for, at han har vist sin Gerning og sin Principal saa lidt Hensyn, at han er gaaet derfra uden Tilladelse eller Aftale.

Hvis en Lærling i Læretiden er ulydig eller uopmærksom eller har decideret Ulyst til sin Gerning, men hans Forældre eller Værge ønsker, han skal fortsætte Læretiden ud, kan en Principal vanskeligt blive skilt ved Lærlingen. Hvis denne paa Grund af disse manglende Forudsætninger kun faar lært lidt og ved Læretidens Udløb staar med et ringe Fond af Viden om sit Fag, kan Principalen alligevel dømmes til at betale Erstatning til ham for de manglende Kundskaber.

Kun, hvis Principalen er i Stand til at overbevise Voldgiftsdomstolen om, at Lærlingens mangelfulde Uddannelse skyldes hans egen Dovenskab eller Mangel paa Intelligens, kan han eventuelt slippe for at betale Erstatning; men at overbevise Domstolen herom, er sikkert et Stykke Arbejde, der vil overstige de flestes Evner.

Angaaende *den nye Lærlingelov*, saa maa man haabe, at den foreslaaede $\frac{1}{2}$ Aars Prøvetid, forinden Kontrakten oprettes, maa resultere i, at mange uheldige Lærlingeforhold derved undgaas, idet man vel tør gaa ud fra, at det i Løbet af $\frac{1}{2}$ Aar kan ses fra begge Sider, om den fornødne Interesse er til Stede.

— Der har undertiden været Retssager mellem *Principal og Lærlinge*, og Dommene er som Regel gaaet Principalen imod. Det er altid noget vanskeligt for udenforstaaende, i dette Tilfælde Urtekræmmerforeningens Bestyrelse, at skønne om, hvorvidt Principalen har forset sig eller ej; men en Retssag, der ender med Dom, maa enhver bøje sig for, og vi kan kun henstille, at følge Lærlingelovens klare Bud. Vi har haft et Par Domme i 1934—35 med Bøder fra 500—800 Kr., og det kan vel nok virke noget lammende. Der har maaske været særlige Grunde herfor, vi kender det ikke. I Fredstid kan alt lade sig gøre, men kommer der Rivninger Parterne imellem, da er det ligesom Sagen af sig selv svulmer op og antager uanede Dimensioner.

— Den Afgift, som gennem *Automaternes Beskatning*, ca. 80.000 Kr. om Aaret, er lagt paa den københavnske og frederiksbergske Handelsstand, fik efter vore Begreber et Grundskud ved en Domskendelse, hvorved Frederiksberg Kommune kendtes uberettiget til at paalægge de Handlende en saadan Afgift.

Med denne Dom som Baggrund blev der anlagt Sag mod Københavns Kommune, idet man skønnede, at den samme Retsopfattelse vilde være gældende i København. Det viste sig dog, at i København skal man stadig betale den i sin Tid paalagte Afgift. Man forstaaer nok, naar man ser Beløbets Størrelse, at Københavns Kommune nødvendig vilde give Slip derpaa, men at Retsopfattelsen er forskellig for de to Kommuner, kunde vi vanskeliggere forstaa. Men Loven gav dem Medhold, og det var nok.

— Om *Spiritusafgiften* erfarede det ved et Salg af en Butik, at den i sin fulde Størrelse overførtes paa den nye Indehaver af Butikken, indtil han ved Opsigelse havde faaet reguleret dette, uanset at der ikke var en Omsætning som hos den forrige Ejer. Et Punkt, som man altsaa maa være sig for ved en eventuel Forretningsovertagelse.

— *Dommen over H. B.*, Hovedstadens Brugsforening, som blev afsagt i Efteraaret 1936, var en betydningsfuld Dom, som gav os Vished for, at vi aldrig skal give op. Den ærefulde Sejr skyldes i første Række vor udmærkede Sagfører, *Hr. ORS. O. K. Magnussen*, som dog meget beskedent ønskede at dele Æren med vor Formand, Wa'd.

HORNBECH

FRUGTSAFTER

★

FRUGTVINE

★

MARMELADER

★

KRAFT-KULØR

★

KRAFT-SOYA

★

JOHAN & AXEL HORNBECH

KØBENHAVN & HADSUND

KØBENHAVN - AFDELING:

STRANDVEJ 65-69 · TELF. 11000

Københavns Gulvkludfabrik

ved C. M. Madsen & Co.

Øresundsgade 6 • København Ø.

Telefon C. 5144

Barrängens

antiseptiske

VADEMECUM
MUNDVAND og TANDCREME

HOLD PAA
Heidelberg
Lager Eddike

Vinøs Smag
Virkelig vellagret

Fineste Aroma
Fuldkommen sikker

DE DANSKE EDDIKEBRYGGERIER · C. LANGE

Jensen, som havde bistaet ham med de nødvendige Oplysninger. Hovedstadens Brugsforening dømtes som bekendt til at betale 500 Kr. eller 10 Dages Hæfte for fejlagtig Anvendelse af Statistisk Departements Oplysninger i Reklameøjemed.

Det Filantropiske. Stiftelsen og Legater.

— Blandt Foreningens større Legatformer, der er skabt ved Initiativ fra egen Side, maa omtales *Assurancefonden*; den mærkes ikke udad til, idet den i sin Fundats udelukkende er bestemt for Stiftelsens Beboere.

— Ved N. E. Hellfach's Arbejde ude omkring samt 5000 Kr., som han selv skænkede, havde Fondet allerede da en anselig Størrelse, særlig maalt efter Datidens Forhold. Der er siden jævnlig tilgaaet lidt Kapital, bl. a. Provision af de Forsikringer, vore Medlemmer tegner i »Winthertur«, og Kapitalen er nu vokset, saaledes at der to Gange aarlig kan uddeles 25 Kr. til 20 trængende af vore gamle Beboere, eller 2×500 Kr. aarlig. Beløbet 25 Kr. kan ikke siges at være stort; men i en tom Pengepung kan det nu gøre en svær Forandring, og Behovet — det vil vi alle faa lært — er ikke saa stort i den sene Alder. Med dette som Baggrund kan det anbefales vore Medlemmer ved Nytegninger eller mulige Forandringer, at lade sig betjene af nævnte Forsikringsselskab. Fordelene er de samme, Præmierne de samme og saa kan de samtidig være med til at yde en Skærv til et godt Formaal.

— Foreningens første *Stiftelse* stammede fra Laugstiden. Naar man optoges i Urtekræmmerlauget maatte man samtidig betale 28 Rdl. til Stiftelsen, ligesom man maatte betale 3 Mark for Lovene, disse Bestemmelser blev dog ophævet 1863.

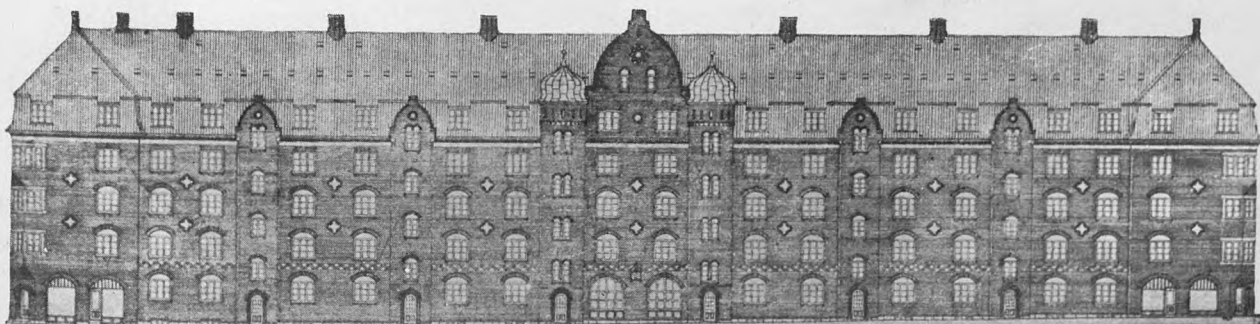
Indvielsen af den ovennævnte Stiftelse, der laa i Hoppenslænge (nu Hindegade), fandt Sted 28.

Septbr. 1845. Midlerne til Stiftelsens Opførelse var sammensparet siden 1834. Bygningen havde kun een Opgang; men efter Datidens Bygge-maade fandtes der Gange paa langs i Etagerne, hvor de 2 Værelses Lejligheder, som Stiftelsen bestod af, havde Adgang til.

Den Stiftelse der senere byggedes i Søgade (nu Læssøesgade), toges i Brug i April 1866, og bestod af 2 Opgange med 2 Værelses Lejligheder. Man kan endnu i Læssøesgade se Urtekræmmerforeningens Navn paa Facaden, til Trods for, at det nu er 37 Aar siden, Ejendommen solgtes.

Disse to gamle Stiftelser var jo efterhaanden ikke mere helt tidssvarende, navnlig naturligvis Stiftelsen i Hindegade, og man blev enige om at sælge dem og købe Grund og bygge en ny. Samtidig vilde Administrationen lettes, naar det hele var samlet paa et Sted. Efter mange Overvejelser og Genvordigheder, som maa siges at være nødvendige, naar man skal disponere med fremmede Penge, blev den endelige Beslutning taget. Grunden i Ægirsgade blev købt, og de gamle Stiftelser solgt fordelagtigt til Fraflytning, naar den nye var færdig til Indflytning. Grundene, som vi købte af Bagermester Pitzner, havde tidligere været anvendt til Petroleumslager, og meget af Arealet var blevet til ved Opfyldning. Det var derfor ikke den allerbedste Jord, navnlig ikke til Havedyrkning. Der maatte køres meget Muld paa, og adskillige Aar gik, inden Væksten rigtig trivedes der. Aaret efter Indvielsen var man saa fremsynet at købe yderligere 2000 Kvadratalen Grund for at skaffe noget mere Have, og dette Stykke Have har da ogsaa i Aarene derefter været benyttet meget af Stiftelsens Beboere, der en lun Sommerdag kan hygge sig i Havens Lysthuse. Adskillige Aar senere blev Gangene i Haven flisebelagt. Det er mere renligt, og det er lettere at gaa paa for de gamle Ben end den løse Grus.

— 27. Febr. 1911 skænkede Fabrikant *Adolph Rich* 50.000 Kr. til vort Understøttelsesfond. Det var intet mindre end en Formue. At denne stor-

Foreningens nuværende Stiftelse i Ægirsgade. Indviet 1902.

Adolph Trier
& Goldschmidt A/S

Kolonial og Mel
en gros

Telefon Central

562

med Omstilling til alle Afdelinger

Rex

Kolonialvægt

1, 2, 4 og 5 kg Max.

*Bør anvendes i enhver
Kolonialforretning*

Gratis paa
Prøve i 8
Dage uden
Forbindende.

KIERULFF & HOLGER NIELSEN A/S

Helsingborggade 16. Ø. Telefon Central 12300 • 12471

Drik Vin

VIN SKABER GLÆDE

JOH. FR. SCHALBURG

KONGELIG HOFLEVERANDØR

STORMGADE 8 - KØBENHAVN

Reserveret

*Haandværkerforeningens
Selskabslokaler*

C. C. Klestrup.

slaaede Gavmildhed vakte Glæde hos Bestyrelsen, behøver næppe at anføres. Og den Glæde, der senere er skabt og vil skabes i Fremtiden, kan ikke beskrives. Men den, der eengang har staaet og uddelt Legatportionerne og set Taknemligheden lyse i Øjnene paa vore trængende Medlemmer, han har først set noget af den fuldkomne Glæde der skabtes ved Fabrikant Rich's stor-sindede Offervilje.

— *Dansk Handelsstands Enkefond* blev i sin Tid oprettet med G. V. E. Nielsen som Formand og en Del endnu levende som Medlemmer. Denne Sammenslutning, hvoraf ogsaa Paustian var Medlem, opløstes i 1923, og den der beroende Formue blev efter Generalforsamlingens Beslutning overført til Urtekræmmerforeningen, saaledes at dennes Bestyrelse fremtidig skal besidde Retten til at uddele de Rentebeløb, som ovennævnte Formue afkaster som Legatportioner, dog saaledes at Medlemmer af D. H. E. havde Fortrinsretten. Naar disse efterhaanden udgaar, tilfalder hele Formuen og Rentebeløbet Urtekræmmerforeningen. Rentebeløbet har i de senere Aar ligget omkring 5—600 Kr.

— Den *Skovtur*, der afholdes for Stiftelsens Beboere hvert Aar, vil de fleste maaske mene, har været altid, og dog er den ikke ældre end fra 1923; men siden da har den været en aarlig tilbagevendende Begivenhed, som de gamle Beboere ser hen til med stor Glæde. Til at begynde med var det Charabancs, altsaa en *lejet* Befordring, og man kom af den Grund ikke langt omkring. Siden hen fik adskillige af Medlemmerne Bil, og det førte til, at de sammen med Stiftelsens andre Velyndere stillede deres Vogne til Disposition. Det var billigere for Foreningen og bekvemmere Køretøj for de gamle Mennesker, og samtidig bidrog det til, at man kom viden om, saa der snart ikke er en Plet i Nordsjælland, der ikke er besøgt. Ja, man har endog været sydpaa til Vallø Strand. Intet Under derfor, at Skovturen staaer skrevet med smukke Erindringer i Stiftelsens Historie. Naar det lader sig gøre at give Skovturen den Form, den i de senere Aar har haft, da maa Foreningen rent bortset fra Arbejdet med Tilrettelæggelsen deraf i høj Grad dele Æren med Bidragsyderne. Foreningens Bestyrelse og Stiftelsens Beboere er da ogsaa i lige Maal taknemlige derfor.

— I 1926 udkastede *Paustian* den Tanke, at Foreningen burde købe 2 Stk. Grunde ved Nannasgade og Baldersplads, saaledes at Grunden imellem disse fik en lige Linie. Dengang gik Havearealet et Stykke uden for det bebyggede. I 1929 rejstes Spørgsmaalet om yderligere Bebyg-

gelse, og det affødte nogen Diskussion indenfor Bestyrelsen, som det jo altid bør gøre ved saadanne Lejligheder for at faa prøvet »for« og »imod« til Gavns. Der var Flertal for at bygge, og det ser i Øjeblikket ud, som om det forrefter sig godt, og som det fremtræder nu, maa man sige, at Stiftelsen har vundet i Udseende derved.

Paa 25-Aars Dagen for Stiftelsens Tilblivelse blev dette fejret med en Skovtur for Beboerne. Adskillige af vore Velyndere betænkte os med tilsammen 10,500 Kr., ligesom *Etatsraad Olesen* ved sin Søn, Hr. *Chr. H. Olesen*, Direktør for De danske Spritfabriker, skænkede os Midler til Oprettelse af en Fribolig, der fremtidig bærer Give-rens Navn.

Efter at Jubilæumsskovturen var til Ende, samledes alle Beboerne og Foreningens Bestyrelse samt de, der elskværdigt havde stillet Vogne til Raadighed, i Festsalen, hvor man ved et Glas Vin festede til de smaa Timer i Glæde over den smukke Gerning, vore Forfædre havde overleveret til os, og som vi gav hinanden Løfte om at ville fortsætte i samme Spor. Stiftelsens Beboere skænkede i Dagens Anledning til Stiftelsen et smukt Maleri med Motiv fra Dyrehaven og til Formanden, Næstformanden og Administratoren en Vase i antik Stil til hver, fyldt med Aarets skønneste Blomster, samt en Jardinere til Kontoret.

— Da det var et ikke ringe Beløb, der fra Foreningens Side maatte betales til Lokaler for Indkøbsforeninger og Klubaftener, havde Bestyrelsen — efter Forslag af vor nuværende Formand — haft under Overvejelse at indrette os saaledes i Stiftelsesbygningen, at disse Udgifter blev lagt i vor egen Lomme. Tilmed var Restauratørerne ude i Byen ikke særlig glade for at huse os. Vi brugte for lidt. Ja, det kan kun opfattes som en Ære for Foreningens Medlemmer; men Restauratørerne havde en anden Opfattelse, og det var den gældende.

Resultatet af vore Overvejelser blev imidlertid, at der blev bygget i Stueetagens Højde ud i Haven et Lokale, der kunde huse ca. 100 siddende Gæster, til Mødeaftener en Del flere. Og vi kan nu afholde Møder af mindre Dimensioner i vort eget Hus, det er billigere, og det er bekvemmere. Navnlig har det vist sig ved Indkøbsforeningerne. Det var jo heller ikke godt, naar der f. Eks. var indsendt Prøver af Vin, at man saa tidligere skulde laane Glas hos Værten, man havde lejet Lokale hos, og han kunde for denne sin Venlighed kun faa Ulejligheden med at vaske Glasene af.

Men en anden Del af vor Forening vil ogsaa komme til at nyde godt af denne Mødesal, nemlig

VARE MÆRKE

D. FRIIS^{A/S} VEJLE

*Bagepulvere
Buddingpulvere
Krydderier*

Dampmøllen Victoria

ODENSE
AKTIESELSKAB

Emanuel Petersen

Brolæggerstræde 6
Tlf. Central 265 og 9046

Kaffe, Sukker og
Kolonial en gros.

CEDERLUND'S *Genuine Caloric Punch*

Generalrepræsentanter:

Marinus Møller & Co.
København

Direktør Anthon Petersen.

Kredsarbejdet. Der er allerede nu afholdt adskillige Møder. Lokalets Størrelse er særdeles passende, og man er glad ved at sætte sig til rette i sin egen Stol, om man kan sige det saadan. Der mangler endnu et Stykke Arbejde, inden den nye Kredsinddeling er ført tilbunds og samtlige Kredse organiseret; men der haabes stærkt paa, at det hele er i Orden inden Jubilæet den 17. Marts. Det vilde være et beskedent Jubilæumsønske fra dem, der har haft med Kredsarbejdet at gøre.

Salene i Stiftelsen, saavel den gamle som den nye, er sidste Aar nystandsatsat og er begge meget hyggelige at opholde sig i; den forreste, den ældste har en hel Dagligstueform med polstrede Lænestole. Belysningen er adskilligt bedre end forhen, og der er hvidtet og malet overalt, hvor der trængtes.

I den nye Sal findes Billeder af Formændene fra Laugstiden og til og med Paustian. Paa Sålens ene Væg hænger et Maleri af en af Stiftelsens største Velgørere, Direktør *Anthon Petersen*, Kaffesurrogatfabrikken »Danmark«. Hvad han har betydet for Stiftelsens filantropiske Arbejde gennem mange Aar, ved kun de helt, som har haft den Glæde at være Mellemlid mellem ham og dem, der skulde nyde godt deraf.

Anthon Petersen var i mange Aar Julens gode Aand blandt de gamle, gavmild og rundhaandet som faa. Han ejede Evne til at sprede Glæde og forsømte ikke en Lejlighed dertil. Hans Velgørenhedstanke er gaaet i Arv til Hr. *Direktør Paul Drewes*, hans Søn, som nu er Direktør for Fabrikken, og som i lige Maade har arvet den runde Haand og det store Hjerte fra sin Far, en Arv, som Stiftelsen og dens Beboere stadig nyder godt af.

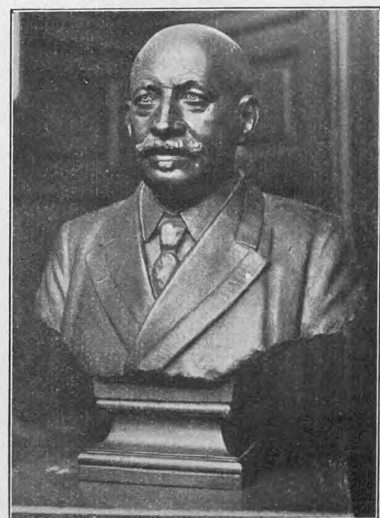
Som det blev sagt ved Afsløringen af Anthon Petersens Maleri ved en Julefest: »Anthon Peter-

sen gik nu ind bag det store Tæppe, der adskiller Liv og Død. Men Erindringen om ham vil leve blandt os til sene Tider. Og det vil gaa fra Mund til Mund herinde, hvem han var, hvad hans Kongstanke var og hvem han gjorde vel imod, og ingen vil spørge, alle ved det. Han var Stiftelsens Ven og Velgører i mange Aar, og som hans Billede bevares, saaledes vil ogsaa hans Minde blive æret.«

I den gamle Sal staar en Buste af Fabrikant *Adolph Rich*, der i sin Tid skænkede Foreningen dets største Legat, 50,000 Kr. Ogsaa han æres af Stiftelsens Beboere, og denne Æresbevisning har hvert Aar en højtidelig Opfriskning og Gentaelse naar Legatet i April uddeles med 2500 Kr.; da bæres hans Navn ud omkring i hele vor Medlemskreds, da erindrer man hans Omsorg for, hans Medfølelse med vore trængende, man forstaar, at i den Stand, hvorfra han var udgaaet, og hvor han havde haft sin Omsætning, der ønskede han at skabe Glæde og dette er lykkedes fuldt ud

Paa Adolph Rich's Fødselsdag den 23. Oktbr. er Foreningens Bestyrelse hvert Aar ude paa Vestre Kirkegaard for i Erkendtlighed af denne hans store Kærlighed til vore trængende Medlemmer at lægge en Krans paa hans Grav.

Som et overordentlig smukt Supplement til Adolph Rich's store og smukke Sindelag har hans Frue taget denne hans smukke Tanke op, og hvert Aar den 23. Oktbr. bliver der stillet et Beløb til Raadighed for Bestyrelsen til at fejre Mindedagen med de gamle Beboere i Stiftelsen. Denne Højtidsdag ses der hen til med al den Glæde og Ærbødighed, den fortjener. Vi har adskillige Gange haft den Glæde at se Fru Fabrikant Rich som Gæst hos os paa denne Dag, hvil-

Adolph Richs Buste.

TOMMELISE

„den gode“ Koge-Spise-Chokolade

LEONORA

- den gule Æske - *fin ren Chokolade*

GULDKRONE

- blaa Æske - *fineste fyldte Chokolade*

„Alt indenfor Branchen“

Telefonordrer Centr. 956

A/S

Olivarius & Christensens Eftf.

Kolonial en gros

Nyhavn 43

Telf. Central 421

Søren Jensens Eftf.

Gothersgade Nr. 101

Vin en gros

Rhamlich Madeira

sød og fyldig

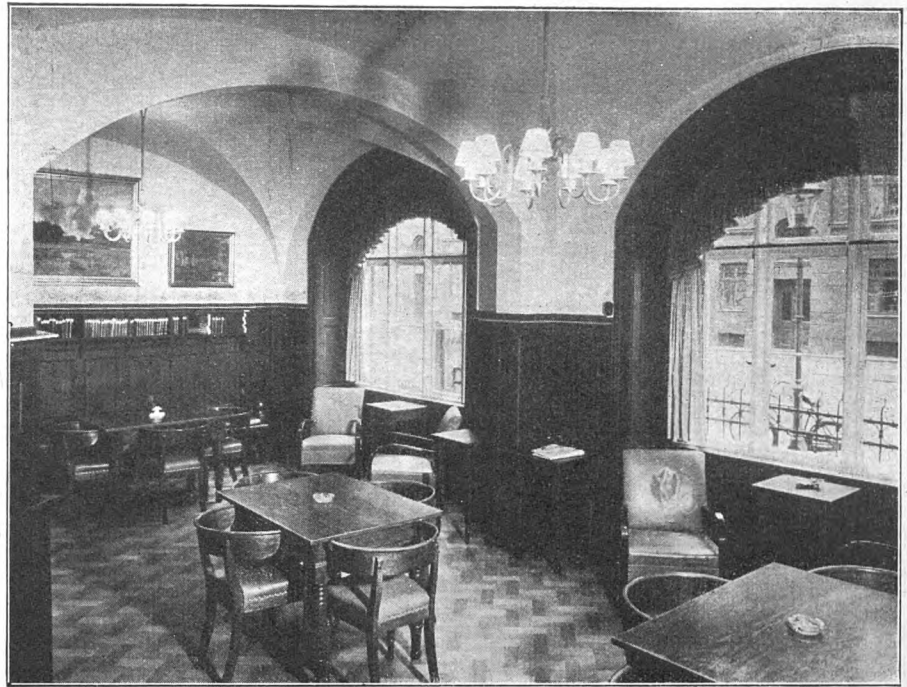
Fører kun rene Vine · Forlang Tilbud

Under Opvæksten

trænger Børn til noget
særligt styrkende og
nærende — det faar
de bedst igennem

A/S ALFRED BENZONS
MALTPRÆPARATER

Læsesalen.

ket naturligvis har forøget Dagens Højtidsstemning yderligere.

Enkelte af Stiftelsens Beboere, i Øjeblikket 11, faar hvert Aar ved Julen 100 Kr. tildelt af *Amsel Jacob Meyers Legat*. Tildelingen finder Sted efter Lodtrækning, og engang tildelt, giver det Adgang til livsvarig Nydelse deraf. Ved Udregningen af det Skattebeløb, Kommunen mente at have Krav paa hos vore gamle Beboere blev ogsaa denne Dotation medregnet, maaske snarere fraregnet, saaledes at der for en enkelt af dem kun blev 16 Kr. til Legatnyderen, Resten slugtes af Kom-

munen ved Beskatningen. Paustian havde ofte være i Magistraten derom; men Loven skulde efterkommes, sagde man der, og det maatte vi bøje os for. Paustian var hos Ministeren, men han kunde jo kun henvise til Kommunen og ellers ikke gribe ind i disse Forhold. Men Paustian vilde ikke have været Paustian, hvis han havde givet tabt. En Dag, da Ministeren og han mødtes paa Rolighedsvej, standser han Ministeren og siger paany: »Det er nu alligevel galt med det Legat!« Ministeren svarer: »Send en skriftlig Fremstilling af hele Forholdet som det er, og

Mødesalen.

Odense Konservesfabrik

Indeh. J. M. Jensen

KONSERVES
I
KVALITETSVARER

C. H. Mønster & Sønns Vine

faas overalt

•
Grundlagt Anno 1757
•

Telefoner 1867 og 10867

Har De smagt

den nye
Verdenslikør

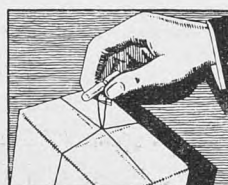
De vil indrømme, at De ikke længe har smagt en Likør, der som denne absolut fortjener Betegnelse „Verdenslikør“. Den er allerede i Folkemunde!

Likørfabrikken Helmic, Tlf. Helr. 6330

KØBMANDSBANKEN

GL. TORV No. 4 • CENTRAL 6002

FILIAL: ISTEDEGADE 105 • CENTRAL 4102

I Kontakt med Hverdagslivet.

Som faa Banker er Købmands-banken i nøje Føling med De-tailhandelen. Ingen har som vi Lejlighed til her at følge de for-skellige Forholds Udvikling, og vi har utvivlsomt den største personlige Kontakt. Købmands-banken er derfor den bedste Bank for Dem, fordi den

ikke er større

end at enhver bankmæssig Forretning har Interesse og kan behandles med den for-nødne Omhu,

men er stor nok

til at yde Dem fuld bankmæssig Sikker-hed, Vejledning og Financiering.

DERES BANK ER DERES STYRKE

som det kunde ønskes at være, saa skal jeg se paa det igen.»

Ved en lige derefter vedtaget Lov slap vi og andre med os ud over den Vanskelighed, idet det bestemtes i Loven, at Gaver eller Legater under 200 Kr. skulde være fritaget for nogen Art af Hæftelser, der kunde berøve Modtageren den fulde Nydelse deraf.

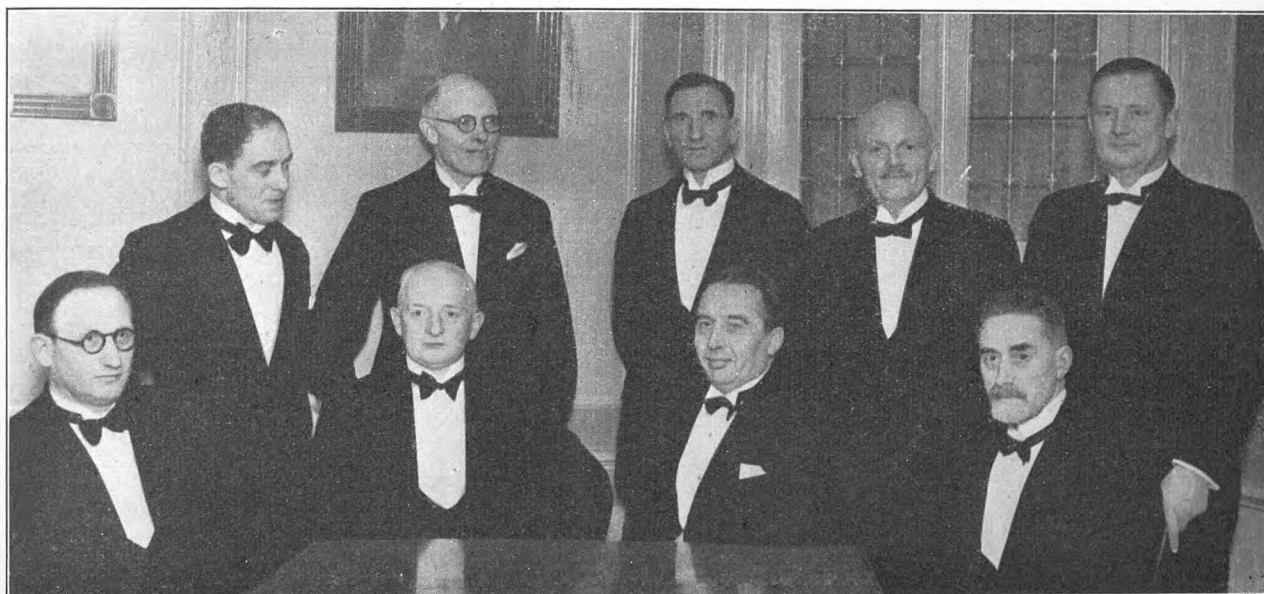
Bestyrelsen og vore gamle Beboere var igen helt tilfredse.

— Ved *Jubilæet i 1932* samledes Bestyrelsen i Stiftelsens Mødesal, hvor mange af Foreningens Venner indfandt sig for at lykønske. Foreningen

ligt om Festen; men Pladsen i nærværende Blad tillader os ikke at fordybe os yderligere deri.

— *Rich & Sønners Kaffesurrogatfabrik* skænkede 1. Aug. 1934 5000 Kr. til vor Forenings Understøttelsesfond i Anledning af Firmaets 100-Aars Jubilæum. Foreningens Bestyrelse besluttede at bevare Giverens Navn paa en ærefuld Maade ved at oprette et Legat, der skulde hedde: »*C. F. Rich & Sønners 100-Aars Jubilæumslegat*«. Renten af Beløbet uddeles engang hvert Aar i Portioner à 50 Kr.

— Afdøde *Axel Nielsens Enke*, der boede i Stiftelsen, skænkede ved sin Død Foreningen

Foreningens nuværende Bestyrelse.

Viggo Jørgensen.	P. Christoffersen.	E. Damgaard.	C. L. Christiansen, Kasserer, Sekretær.	A. Ingerslev.
Homann Erichsen.	A. Moesgaard, Næstformand.	Wald. Jensen, Formand.	I. P. Petersen, Administrator.	

fik ved denne Lejlighed mange Gaver til sit Understøttelsesfond, ca. 9.700 Kr. Der var deriblandt en Gave paa 500 Kr., der betaltes med 100 Kr. hvert Aar i fem Aar. Det var en Taknemlighedsgave fra en Søn af et Medlem, som i sin Ungdom ved Foreningens Bistand havde faaet en udvidet Undervisning, og som i Erkendtlighed heraf ønskede at skænke denne Gave.

Der var stille et Øjeblik, da dette Gavebrev var læst op, vi følte alle, at vi her stod overfor noget fint og ædelt hos et af vore Medmennesker. En Handling, vi alle kunde lære meget af. Beløbet er nu indgaaet, og det kan vel siges, at nu er det Foreningen, der staar i Gæld i dette Forhold. Vi fik herigennem en Undervisning, der varer for hele Livet.

Vor Forhandlingsprotokol indeholder adskil-

ca. 2000 Kr. Det er meget smukt og paaskønnelsesværdigt saaledes at gavne den Institution, hvor man har haft Fristed paa sine gamle Dage, samtidig med, at man dermed viser Omtanke for dem, der trænger til samme Hjælp, som man selv har opnaaet.

— *Urtekræmmerforeningen* kan siges at være ret velstillet, idet den ejer betydelige Legatkapitaler, dels indestaaende i Ejendommen, dels anbragt i Obligationer; men disse Kapitaler er selv sagt i det væsentlige baandlagt ved Testatorernes Bestemmelser, og Foreningen er derved i Stand til at yde megen Godgørelse mod vore gamle og trængende Medlemmer.

Det, det væsentlig skorter paa, er *Friboliger* til dem, der gik trætte i Livskampen og nu kun har Aldersrenten at leve af. Mod disse er Forenin-

gens filantropiske Interesser vendt, for om muligt at vi kunne blive i Stand til at hjælpe dem til et Fristed i deres Livs Aftenstund, saa den kunde blive lys og fredfyldt og derved frigøre dem for det økonomiske Tryk, der hvilede paa dem Aarene forud.

Det er Foreningens Stræben, at det filantropiske Spørgsmaal helt kunde hvile i sig selv, saaledes at Medlemmernes Ydelser i overvejende Grad kunde anvendes til at styrke Faget i dets Arbejde saavel udadtil som indad, og vort Arbejde dermed vise Vej for den kommende Købmandsstand til at tage Arven op efter os, ikke alene fordi den er en Værdigenstand, men fordi den i sit Væsen forpligter.

Naar vi derfor nu er ved at slutte disse Optegnelser, da maa vi i ærbødig Taknemlighed minde dem, der i Fortiden værnede om Foreningens filantropiske Interesser, og sidst, men ikke mindst dem, der offervilligt skænkede Foreningen Midler til at udføre det Arbejde, der maatte gøres, og samtidig dannede Fundamentet for Fremtidens Arbejde i den Retning.

Men foruden disse, der forlængst er gaaet til deres Fædre, maa vor Taknemlighed rettes mod den overordentlig store Venlighed, vi stadig møder Aar efter Aar hos saavel Enkeltpersoner som Institutioner; det giver os Tryghed til at arbejde videre med det filantropiske Arbejde, det giver os

Vished for, at vore Forfædres Hensigt og vort fortsættende Arbejde er i det rette Spor til Gavn for de trængende Medlemmer og til Hæder for dem, der gavmildt skænkede os Midler til Arbejdet.

Naar vi nu til Slut ser tilbage paa Urtekræmmerforeningens Liv og Virke i 75-Aaret, da ser vi godt, at meget af Arbejdet ikke gav noget positivt Resultat, hvad det merkantile angaar, og at det, der endelig lykkedes, ikke altid stod Maal med det, vi ønskede. Men det er kun, hvad der hænder ogsaa for den enkelte. Det hele er kun Menneskeværk, præget af baade ærlig Stræben og Fejlsyn, af Haab og Nederlag.

Vi har ogsaa set, at det ikke alene nu og da har givet drøje Saar, men endogsaa foraarsaget Mandefald blandt de kæmpende; men Foreningsliv er nu ikke anderledes, de manges Tarv maa varetages fremfor alt.

Vi vil da, med den Baggrund, Fortiden gav os, se fremad mod nye Maal, nye Resultater til en stadig Bedring af Forholdene for vor Stand og ønske, at der altid i Spidsen for vor gamle Forening maa sidde Mænd, hvis Fremsyn og Dygtighed maa gøre det muligt at skabe gode og lykkelige Kaar til Gavn og Glæde for Medlemmerne og til Ære for vort Fædreland, som vi — selv om vi undertiden naar Maalet ad hver sin Vej — gerne vil tjene med alle vore Evner.

C. L. Christiansen

Aktieselskabet
De danske Sukkerfabrikker

Stiftet 1872

Sukkerkogeriet „Odense“, Odense

Højbygaard Sukkerfabrik, Høleby

Nakskov Sukkerfabrik, Nakskov

Assens Sukkerfabrik, Assens

Stege Sukkerfabrik, Stege

Maribo Sukkerfabrik, Maribo

Saxkjøbing Sukkerfabrik, Saxkjøbing

Gørlev Sukkerfabrik, Gørlev

Raffinaderiet „Phønix“, København

Sukker · Melasse · Melassefoder

C.L.O.C. BRUN ETIKET.

C.L.O.C. ORANGE.

C.L.O.C. CACAO.

De originale danske Likører.